

Univerzita Karlova v Praze
Filozofická fakulta
katedra psychologie

Diplomová práce

Lenka Tichotová

Masturbace a masturbační fantazie českých žen

Masturbation and masturbation imagination of
Czech women

Praha

2010

prof. PhDr. Petr Weiss Ph.D

Za cenné rady, podporu a trpělivost při
vypracování této diplomové práce děkuji
prof. PhDr. Petru Weissovi, Ph.D.

Za konzultace a spolupráci při sběru dat pak mnoha svým
kolegům.

Prohlašuji, že jsem tuto diplomovou práci vypracovala samostatně a výhradně s použitím citovaných pramenů, literatury a dalších odborných zdrojů.

V Praze dne 1.4.2010

Abstrakt

Cíl: Cílem předkládané práce je zmapovat dosud málo probádanou oblast masturbačního chování a masturbačních fantazií českých žen. Dalším cílem je prozkoumat souvislosti mezi některými oblastmi masturbace a sexuálního chování vůbec.

Metody: Data byla sbírána za pomoci k tomuto účelu sestaveného dotazníku. Dotazník byl vyvěšen na internetových stránkách a odkaz na něj byl šířen za pomoci e-mailových konferencí a odkazů na webových stránkách. Data byla zpracována za pomoci programu Excel a statistického programu SPSS. Výzkumný vzorek tvořilo 1339 žen, které kompletně vyplnily dotazník.

Výsledky: zkušenost s masturbací má 94,1% respondentek. 71,2% masturbuje alespoň několikrát za měsíc. Dalších 17,6% několikrát za rok a 5,3% masturbuje méně než 1x za rok. Frekvence masturbace se liší u žen, které mají a nemají stálý partnerský vztah a rovněž u žen, které mají a nemají zkušenost se znásilněním. Frekvence masturbace žen negativně koreluje s věkem. Průměrný věk první masturbace je 13 let. Ženy častěji dosahují orgasmu při masturbaci než při souloži. 75% žen jej dosahuje při 90-100% masturbací. Masturbaci provozují i ženy, které při ní orgasmu nedosahují. Nejčastěji ženy masturbují stimulováním klitoridální oblasti prsty. 65,9% žen při masturbaci někdy využívá erotické materiály. Nejvíce masturbačních fantazií se týká sexu s partnerem nebo jiným mužem. 61% žen má fantazie o sexu, při kterém jsou v submisivní roli. 85,2% respondentek se za masturbaci nestydí a 72,5% ji považuje za přirozenou součást sexuality. Necelá 2% míní, že by se jí člověk měl vyvarovat.

Závěr: Věříme, že data z výzkumu pomohou pochopit sexualitu žen a uplatní v především při léčbě sexuálních dysfunkcí.

Klíčová slova:

Sexualita - ženy - sexuální chování - masturbace - sexuální
fantazie

Abstract

Purpose: The objective of the submitted work is to map out a so far less examined sphere of masturbation behaviour and masturbation imagination of Czech women. And examine a connection between certain aspects of masturbation and sexual behaviour in general.

Methods: The data have been collected with the help of a specially prepared questionnaire. The questionnaire has been shown on internet pages. The data have been elaborated with the help of the Excel programme and the SPSS statistical programme. Our sample was 1339 women, who completed the whole questionnaire.

Results: 94.1% of women have experience with masturbation, 71.2% masturbate at least several times a month, a further 17.6 % masturbate at least several times a month. a further 17.6 several times a year. About 5.3% masturbate less than once a year. Frequency of masturbation differs among women who either have or have no partnership relation as well as among women who have or have no experience with rape. The frequencies of masturbation are negatively depending on their age. The average age of the first masturbation is 13 years. Women more frequently attain an orgasm in the case of masturbation rather than in the event of intercourse. 75% of all women achieve it in the event of 100 percent of masturbation. Masturbation is carried out even by women who achieve no orgasm. The most frequent form of masturbation is by a stimulating the clitoridal spheres with the figures of the hand. 65, 9% women at times use erotic material. Most masturbation imaginations concern sex with a partner or with another man. 61% has an imagination about sex, where they are in a submissive position. 82.2% are no ashamed about masturbation, and 72.5% consider it as a natural component of sex. Less than than 2% feel that they should avoid it altogether.

Conclusion: We believe that the data achieved in the research will help to understand the sexuality of women and will be used above all in the treatment of sexual dysfunction.

Key words: Sexuality - women - sexual behaviour - masturbation - sexual imagination.

Obsah

Úvod.....	11
1. Masturbace.....	12
1.1. Historie přístupu k masturbaci.....	12
Od starověku po sedmnácté století.....	12
17. století.....	13
18. století.....	13
19. století.....	15
20. století.....	17
21. století.....	19
1.2. Současné odborné přístupy k masturbaci.....	20
1.2.1. Masturbace plnohodnotná sexuální aktivita nebo jako náhražka?.....	20
1.2.2. Masturbace jako terapie.....	22
1.3. Faktory související s ženskou masturbací.....	23
1.3.1. Výskyt masturbace.....	23
1.3.2. Frekvence masturbace žen.....	25
1.3.3. Souvislost masturbace s věkem.....	27
1.3.3.1. Věk při první masturbaci.....	27
1.3.3.2. Frekvence masturbace a věk.....	29
1.3.4. Souvislost masturbace žen se vzděláním.....	30
1.3.5. Souvislost masturbace žen s manželstvím.....	31
1.3.6. Souvislost masturbace žen s náboženstvím.....	32
1.3.7. Souvislost masturbace žen s ekonomickou aktivitou....	33
1.4. Fyziologické a psychosomatické souvislosti ženské masturbace.....	34
1.4.1. Fáze sexuálního vzrušení.....	34
1.4.2. Orgasmus.....	34
1.4.3. Fyziologie ženských orgánů.....	35
1.4.4. Typy vzrušivosti.....	38
1.5. Způsoby masturbace.....	39
1.5.1. Masturbační techniky.....	39

1.5.2. Erotické pomůcky.....	41
2. Sexuální fantazie.....	45
2.1. Frekvence sexuálních fantazií.....	48
2.2. Pohlavní rozdíly v sexuálních fantaziích.....	49
2.3. Masturbační fantazie.....	51
3. Výzkumná část.....	54
3.1. Cíl výzkumu:.....	54
3.2. Metody výzkumu.....	54
3.2.1. Metody sběru dat.....	54
3.2.2. Metody zpracování a analýzy dat.....	56
3.3. Vzorek.....	56
3.3.1. Výběrový soubor.....	56
3.3.2. Demografické charakteristiky výběrového souboru...	56
3.4. Výsledky.....	59
3.4.1. Partnerské vztahy.....	59
3.4.2. Potřeba pohlavního vybití.....	60
3.4.3. Partnerský sex.....	60
3.4.3.1. Frekvence soulože, sexuální vzrušení a orgasmus...	60
3.4.3.2. Koitální debut.....	63
3.4.3.3. Počet sexuálních partnerů.....	64
3.4.3.4. Zkušenost se zneužitím a znásilněním.....	64
3.4.3.5. Sexuální orientace.....	65
3.4.4. Masturbační aktivity.....	65
3.4.4.1. Frekvence masturbace.....	65
3.4.4.2. Masturbace a orgasmus.....	69
3.4.4.3. Způsoby masturbace.....	72
3.4.4.4. Masturbační fantazie.....	75
3.4.4.5. Masturbace a další osoby.....	77
3.5. Diskuze.....	79
3.5.1. Partnerské vztahy a potřeba pohlavního vybití.....	80
3.5.2. Partnerské sexuální aktivity.....	80
3.5.2.1. Frekvence soulože a sexuální vzrušení.....	80
3.5.2.2. Koitální debut.....	81
3.5.2.3. Počet sexuálních partnerů.....	81

3.5.2.4. Zkušenost se zneužitím a znásilněním.....	82
3.5.2.5. Sexuální orientace.....	82
3.5.3. Masturbační aktivity.....	83
3.5.3.1. Frekvence masturbace.....	83
3.4.4.2. Masturbace a orgasmus.....	84
3.4.4.3. Způsoby masturbace.....	85
3.4.4.4. Masturbační fantazie.....	85
3.4.4.5. Masturbace a další osoby.....	86
3.5.5. Další možnosti výzkumu.....	87
4. Závěr.....	88
Literatura.....	90
Příloha.....	95

Úvod

Masturbace. Ještě dnes v době poměrně vysoké úrovně zdravotní a sexuální osvěty bývá toto slovo vyslovováno potichu. Sexuální motivy bývají v současnosti hojně využívány v umění, reklamě a mnoha dalších oblastech, ale masturbace stále zůstává něčím, o čem se nemluví. I dnes je pro mnoho lidí spojena s pocity studu a viny.

Pokud už je onanie zmiňována, pak nejčastěji ve spojení s pubescentními a adolescentními hochy, kteří nemají sexuální partnerku, a proto svou sexuální tenzi vybíjí tímto způsobem. Je však masturbace pouze záležitostí pubertálního období nebo je to běžná součást partnerského soužití? Odeznívá potřeba masturbace spolu s adolescencí anebo masturbaci lidé praktikují i v pozdějším životě? Je možné ze zkušenosti s masturbací získat nějaké zkušenosti a znalosti, které mohou obohatit a vylepšit partnerský sexuální život?

Rozhodla jsem se prozkoumat tyto oblasti lidského sexuálního chování i fantazie a postoje, které je provází. A zaměřila jsem se při zkoumání právě na tu polovinu lidstva, u které se o ní mluví méně.

„Volba tohoto tématu nepotřebuje v naší době, kdy dochází konečně k pokusu podrobit vědeckému zkoumání také problémy lidského sexuálního života, žádnou omluvu.“

Sigmund Freud 1912

1. Masturbace

V této práci budu slovo masturbace volně zaměňovat se slovem onanie. Oboje používám ve stejném významu a to „vzrušovat sám sebe, dráždit se na přirození“.

Původ slova masturbace není docela jasný. Mohlo vzejít ze spojení latinských slov „*manus*“, znamenající *ruka*, a „*turbare*“, vzrušit. Další možnost je, že druhým slovem ve spojení byl termín „*stuprare*“, zhanobit či znásilnit.

1.1. Historie přístupu k masturbaci

Od starověku po sedmnácté století

Ve starém světě nalezneme znázornění mužské masturbace relativně často. Egypťané například oslavovali masturbaci jako proces, kterým bůh Slunce, Atum, stvořil první bytosti jako Adama a Evu, Shu a Tefnut. "Rukou boha, Atun onanoval a vytvořil první pár duší."

Sumerytáni zase píšou o Mezopotámském bohu Enki, který onanoval a jeho ejakulace naplnila řeku Tigris tekoucí vodou.

Ve starém Řecku nebo v antickém Římě mohla masturbace být důvodem k pomluvě, ale jinak za ni nehrozily žádné závažnější společenské postihy či následky. Znamý řecký filozof Díogenés ze Sinópe masturboval na veřejnosti s tím, že je to přirozená potřeba, stejně jako potřeba najíst se nebo napít. A tyto potřeby také lidé naplňují veřejně.

V prvních stoletích po narození Krista, kdy první křesťané vytvářeli nový, od antických představ zcela odlišný vztah k tělesnosti, se nevyskytují žádné zmínky o masturbaci. Mezi devátým a dvanáctým stoletím se ve spisech objevují nejednoznačné narážky na sebezneuctění, ale jedná se v nich o

lehčí hřích. Masturbace se nedostala ani do katalogu hříchů vytvořeného ve 12. století (Laqueur, 2004).

17. století

Je známo několik záznamů zmiňujících masturbaci, z nichž je patrný přístup k tomuto chování v sedmnáctém století. Z deníku Angličana Samuela Pepyse se podle Thomase Laqueura dovídáme, že na poli masturbace předváděl mimořádné výkony. Onanoval pravidelně jak v soukromí, tak na veřejnosti a považoval tuto činnost za méně perverzní než návštěvy hostince. (Laqueur, 2004)

Na počátku sedmnáctého století na francouzském dvoře podle zápisků královského lékaře malý Ludvík XIII neustále předváděl svůj penis a dotýkal se ho. Dvořané to tehdy považovali za zábavné. O necelá dvě století později, v roce 1793, bylo jedním z obvinění vznesených revolučním tribunálem vůči Marii Antoinettě to, že povzbudila dauphina k tomu, aby masturboval. Masturbace se stala jedním z projevů zkažené a hříšné morálky aristokracie.

18. století

Na počátku osmnáctého století došlo k velké změně postoje k masturbaci. Byla nazvána sebezneužitím a byla pokládána za hřích chtíče. Někdy během prvních dvou dekád osmnáctého století byl v Londýně publikován anonymní text *Onania, or, the Heinous Sin of Self-Pollution, and All its Frightful Consequences in Both Sexes consider'd with Spiritual and Physical Advice to those, Who Have Already Injur'd Themselves by This Abominable Practice. And Seasonable Admonition to the Youth of the Nation, (of both Sexes) and Those Whose Tuition They Are Under, Whether Parents, Guardians, Masters, or Mistresses* (Onanie, neboli

ohavný hřích sebezneužití, a všechny jeho ohybné konsekvence u obou pohlaví, duchovní a praktické rady pro ty, kteří již sami sebe poškodili touto hanebnou praktikou. A včasná výstraha naší mládeži (obého pohlaví) a těm, pod jejichž ochranou se nachází, ať už rodičům, opatrovníkům, zaměstnavatelům či zaměstnavatelkám). Tento text se stal evropským bestsellerem. Kromě extrémního důrazu na hříšnost masturbace také uváděl škodlivé účinky onanie na lidské zdraví. Masturbace měla způsobovat pohlavní onemocnění, křeče, souchotiny a neplodnost, podlamovat celkový zdravotní stav.

Toto téma i trend přisuzovat vlivu onanie různá onemocnění záhy převzalo mnoho dalších autorů.

Soustavně se tomuto tématu začal věnovat velice vlivný švýcarský lékař Samuel Auguste David Tissot. V roce 1760 vydal knihu *L'Onanisme, ou Dissertation physique sur les maladies produites par la masturbation* (Onanie aneb pojednání o škodách onanie). Toto dílo vyšlo v desítkách vydání a bylo přeloženo do Angličtiny, Latiny, Němčiny a Italštiny. (Hall, L.A., 2001). Jak bylo v jeho době běžné, i Tissot měl za to, že k pevnému zdraví je třeba, aby všechny tělesné tekutiny byly vyváženy. Tissot měl za to, že toto se týká i sexuálních tekutin a že přílišné plýtvání ejakulátem nebo ženskými tekutinami, vznikajícími během sexuálního vzrušení, způsobuje vyčerpání organismu a zapříčiňuje onemocnění. Ženy měly podle něj být náchylnější. Přílišné sexuální vzrušení a především masturbace podle Tissota způsobovalo onemocnění trávicího, dýchacího a nervového systému, způsobovalo celkovou slabost a pobledlost a ovlivňovalo vlohly a paměť. Dále způsobovalo tuberkulózu či „onemocnění nervů“ (hysterii) a problémy s dělohou. (Leitenber a kol., 1993)

Tissot nenavrhoval žádnou speciální léčbu na toto „postižení“, dával přednost úpravě režimu. Doporučoval například studené koupele, zdravý životní styl, cvičení, pravidelné stravování, rozumné množství spánku a snahu udržet čistou mysl (Michael a kol., 1994).

19. století

Tissot inspiroval další autory dalších medicínských varování před masturbací po dalších 150 let. Například Benjamin Rush, signatář Deklarace nezávislosti, na přelomu osmnáctého a devatenáctého století varoval před tím, že masturbace způsobuje slabozrakost, epilepsii, ztráty paměti a pulmonální tuberkulózu (Michael a kol., 1994). Mnozí autoři spojovali onanii s duševními poruchami. Například Jean-Étienne Esquirol v roce 1816 napsal, že masturbace je ve všech zemích uznávána za častou příčinu šílenství. V Británii byla v sedmdesátých letech devatenáctého století lékaři uznávána kategorie „masturbační chorobomyslnost“. Rakouský psychiatr a forenzní lékař Richard von Krafft-Ebing uvedl ve svém encyklopedickém díle o sexuálních deviacích *Psychopatia sexualis* (1886) onanii jakožto dědičnou degeneraci.

Dalším krokem lékařů a samozvaných odborníků bylo nacházet způsoby, jak masturbaci, považované za zdraví ohrožující, účelně zabránit. Někteří, například J.H. Kellogg nebo Sylvester Graham, řešili které potraviny snižují nebezpečný chtíč. Graham ve své knize vydané v roce 1834 uvádí, že masturbace může mladého chlapce změnit ve „zmateného a degradovaného idiota, se zapadlými, prázdnými lesklými očima, sinálního vysušeného vzezření s vředovitými bezzubými dásněmi, páchnoucím dechem a slabým zlomeným hlasem, vychrtlým zakrslým a křivým tělem a téměř bezvlasou hlavou - pokrytou možná hnisajícími puchýři a boláky - naznačujícími předčasné zestárnutí! Zničené tělo - a zruinovaná duše!“ (Michael a kol.,

1994). Kellogg zase sepsal třicet devět znaků masturbace, které by měly být výstrahou pro rodiče. Patřily mezi ně shrbená ramena, oslabená záda, pobledlost, akné, bušení srdce a epilepsie. Masturbace dále mohla způsobovat stydlivost, drzost, falešnou víru a zmatení, tabakismus, okusování nehtů a noční pomočování. Aby rodiče zabránili masturbaci, doporučuje jim Kellogg bandážovat genitálie, přikrývat je klecí anebo svazovat ruce. Další doporučení bylo provést obřízku bez anestézie. Bolest měla mít léčebné účinky a spojit genitálie s ideou trestu. U chlapců Kellogg doporučoval sešít předkožku na žaludu, aby nemohlo docházet k erekci. Rodičům dívek doporučoval aplikovat na klitoris čistou kyselinu karbolovou (Kellogg in Michael a kol., 1994).

V Británii byl v šedesátých letech 19. století velkým propagátorem i provozovatelem klitorektomie coby prevence před hrozícími nemocemi Isaac Baker Brown. Jeho operace i jejich propagace však vyvolaly pobouření mezi lékaři a Brown byl vyloučen z Londýnské porodnické společnosti. Ve Francii ve stejné době diskutoval Paul Broca o tom, že infibulace pětiletých děvčat připevněním spony, je sice drastické řešení onanie, nicméně je preferováno před klitorektomií. (Hall, 2001).

Tato opatření proti údajně nebezpečné masturbaci probíhala zároveň s tím, že někteří lékaři 19. století využívali dráždění pacientek prvními prototypy vibrátorů jako léčbu nejrozličnějších obtíží (Mageo, 2005).

Za zmínku jistě stojí, že mnohé neduhy a onemocnění považované za důsledek onanie mohou být způsobeny venerologickými infekcemi. Mnoho symptomů, jako malátnost a zesláblost, skvrny a vyrážky, postižení zraku, hyporeflexie až areflexie, poruchy chůze, děložní obtíže a bolesti vycházejícím z různých vnitřních orgánů, mohou být symptomy syfilis, kapavky a mnoha dalších pohlavních nemocí. Nicméně po více než století

byl, tedy pro muže, promiskuitní sexuální život považován za méně nebezpečný než masturbace a prostitutky byly někdy doporučovány jako léčebná kúra (Hall, 2001).

Dokonce i Sigmund Freud, který protestoval proti extrémním praktikám zabraňujícím masturbaci, měl za to, že masturbace může způsobit organické a psychické poškození. Může přivodit například neurastenii, projevující se pocity tlaku v hlavě a snadnou unavitelností, poruchy trávení, zácpu, podráždění míchy nebo další obtíže (Freud, 2000). Neváhal však v roce 1912 pořádat s kolegy sympóziium, na němž probírali své odborné názory na onanii a její vliv na fyzický a psychický stav člověka. Na sympóziu mimo jiné řešili význam fantazijních představ a význam a původ pocitu viny doprovázejících onanii, „dětskou onanii“ počínající již v kojeneckém věku. Objevily se zde názory některých odborníků, kteří nesouhlasili s tím, že by masturbace byla fyzicky anebo jakkoli škodlivá. V závěru sborníku z tohoto sympózia i Freud uvedl, že u některých neurotiků může v počátečních stádiích léčby přechodné období masturbace být dokonce velice prospěšné (Freud, 1997).

20. století

Ve dvacátém století se pohled na masturbaci postupně poněkud měnil. Bylo to díky lepšímu porozumnění sexuálně přenosným nemocem a jejich symptomům a díky vlivu psychoanalytiků, umělců, feministek a hnutí za práva gayů (Laqueur, 2003). Změny však byly pozvolné. V průběhu dvacátého století nadále přetrvává tendence nediskutovat o tomto tématu otevřeně, nicméně se postupně stává častým objektem debat na telefonních linkách o sexu a vztazích a na internetových diskuzích v mnoha zemích.

V meziválečném období vydává britská zastánkyně regulace porodnosti Marie Stopesová manuál *Married Love: A*

New Contribution to the Solution of Sex Difficulties

(Manželská láska: Nový příspěvek k řešení sexuálních problémů) (1918). V reakcích jejích čtenářů můžeme vidět odraz tehdejšího pohledu na masturbaci. Mužští čtenáři jí píšou dopisy plné strachu z toho, že si krátkým obdobím masturbace v pubertě poškodili zdraví, přivodili neplodnost a sexuální dysfunkce. Stopesová sama rozhodně nebyla přímou zastánkyní masturbace, ale ani strachu z naprosté škodlivosti chtíče. V korespondenci dokonce uznala, že by onanie mohla být přípustným řešením sexuální tenze neprovdaných dospělých žen (Hall, 2001).

Ve čtyřicátých letech provedli Kinsey a kol. rozsáhlé průzkumy sexuálního chování v USA. Zkoumali v nich i zastoupení masturbace v tamní populaci. Zjistil, že přes všechny negativní postoje je masturbace v USA široce rozšířena. Zjistili rozdíly v zastoupení a četnosti masturbace mezi pohlavími a vztah masturbace a různých sociodemografických proměnných jako je vzdělání a náboženství. Zabývali se také falešnými obavami z toho, že masturbace vyvolává nějaké choroby a uvedl, že neexistuje žádné spojení mezi těmito nemocemi a onanií (Kinsey a kol., 1953).

V roce 1974 dokonce Američanka Betty Dodson, ovlivněna sexuální revolucí a druhou vlnou feminismu vydala knihu *Liberating Masturbation A Meditation on Selflove* (Osvobozující masturbace - zamyšlení nad milováním sebe sama).

Zdálo by se, že v této době už by pohled na onanii mohl být odtabuizován, ale opak je pravdou. V roce 1961 měli belgičtí studenti v rámci výzkumu uvést, jaké jsou následky masturbace. Studenti věřili, že může způsobovat zabržděný růst, oslabenou vůli, slepotu, plešatost, impotenci a

sterilitu a plození abnormálních dětí. V sedmdesátých letech se v rámci sexuální výchovy vykládalo, že je mnohem lepší snažit se nemasturbovat (Hall, 2001).

V devadesátých letech dvacátého století skupina maďarských zdravotníků uváděla masturbaci jako příčinu tabes dorsalis neboli vysychání míchy. V roce 1994 byl propuštěn americký vojenský lékař generál Joycelyn Elders kvůli tomu, že propagoval výuku masturbace v rámci prevence AIDS (Gerressuová a kol., 2008). Ve stejném roce, tedy přibližně čtyřicet let po průzkumu Kinseyho a kol., byla masturbace zcela vyřazena z Prvního národního průzkumu sexuálních postojů a životního stylu v Británii (British National Survey of Sexual Attitudes and Lifestyles "Natsal") provedeného v roce 1990. Bylo to jednak proto, že představovala málo rizikovou praktiku a jednak kvůli výsledkům kvalitativní studie jež ukazovaly, že masturbace vyvolává pocity studu a rozpaky (Johnson a kol., 1994).

21. století

Jak vyplývá z předchozího, není dokonce ani dnes pohled na masturbaci v naší západní kultuře jednoznačně příznivý či neutrální a mnoho lidí si stále myslí, že je pro člověka masturbace nějak škodlivá. Jiní si myslí, že nemasturbovat je důkazem toho, že mají silnou vůli a kontrolu nad primitivními pudy. Poměrně běžný je pohled na masturbaci jako na záležitost spojenou s pubertou a jako náhražku sexu pro ty, kteří nemají vhodného sexuálního partnera. Tento názor jistě navazuje na Freudův slavný výrok: „Kdo tvrdí, že v pubertě neonanoval, onanuje dodnes.“ Masturbaci dospělých osob tyto lidé vnímají jako sexuální selhání, praktiku provozovanou těmi, kteří nejsou schopni nelézt si sexuálního partnera. Proto o ní také bývá zřídka diskutováno (Michael a kol., 1994).

Mezi odborníky je pohled na onanii přece jen příznivější. V současných výzkumech sexuálního chování již bývá masturbace zahrnuta. (Johnson a kol., 1994; Spira a kol., 1994; Gerressu a kol., 2008; Michael a kol., 1994; Weiss, Zvěřina, 2001; Jonášová, 2004 a další).

Názory odborníků na problematiku ženské masturbace se budu blíže zabývat v následující kapitole.

1.2. Současné odborné přístupy k masturbaci

1.2.1. Masturbace plnohodnotná sexuální aktivita nebo jako náhražka?

Někteří autoři, a to jak výzkumníci, tak klinici, pohlíží na masturbaci jako na bezpečnou alternativu nebezpečnějších praktik (Pinkerton a kol., 2002). Jiní ji využívají jako způsob, jak získat potřebné dovednosti a sebevědomí pro partnerský sex. I v tomto případě však masturbace není obhajována sama o sobě, nýbrž jako cesta k zabránění nemocem nebo pomůcka k dosažení kvalitního partnerského sexu.

Podle Pondělíčka je onanie stále ještě odsuzována ne jako náhražka, ale i jako jistý druh perverze. Píše o ní: „Přitom vůbec nevádí, že se v naší civilizaci vyskytuje tak často u dospělých, ačkoliv ti v ní zpravidla brání dětem a dospívajícím, poskytující tak další příklad pro morálku dvojí tváře. Ta si hledá své 'objektivní argumenty'." (Pondělíček, 2000). Onanie podle něj nemá škodlivé účinky na zdraví, mívají je ale pocity viny či úzkosti, které vznikají přestoupením někdejších výchovných tabu.

Pondělíček, Pondělíčková - Mašlová (1971) považují masturbaci za neúplnou a inadekvátní formu sexuálního chování.

Ženy podle nich při masturbaci mnohou dosáhnout orgasmu, ale není to tak uspokojivé, jako koitus. Naopak Masters a Johnsonová (1970) píší, že maximální fyziologické intenzity orgasmu, subjektivně hodnocené i objektivně měřené, se dosahuje při masturbaci. (Následuje dráždění partnerem a až nakonec sex).

Masturbace se podle Pondělíčka a Pondělíčkové-Mašlové (1971) vyskytuje především u žen nad 35 let, které už nejsou jen platonicky odevzdané, chtějí orgasmus a masturbace se u nich jeví jako náhradní způsob sexuálního chování, jímž se kompenzují nedostatky v kvalitě i kvantitě koitu. *„Pouze u vyslovených nymfomanek (tak jako u mužů) lze masturbaci chápat spíše jako 3. plnohodnotný anebo doplňující způsob sexuálního vyžití.“*

Radko Pastor pohlíží na ženskou masturbaci jako na doplněk, obohacení anebo preferovanou sexuální aktivitu (Pastor, 2007).

Albert Ellis mluví o masturbaci jako o sexu pro jednoho. Lze ho provádět snadno, nezasahuje do sexuálních práv druhých a nepřekáží jejich touhám. Vylučuje nebezpečí pohlavních chorob, těhotenství a potratu. Velmi účinně cvičí erotickou představivost. Má nejvyšší uklidňující účinky na prudké touhy miliónů lidí, kteří musí být ukojeni rychle a kteří by těžko mohli být ukojeni jinak. Masturbaci se může oddávat i nemocný člověk v posteli. I ten, kdo žije v podmínkách, jež za normálních okolností nedovolují žádnou pohlavní činnost (Ellis, 1970).

Janus (1993) uvádí, že význam masturbace může být pro různé lidi různý. Pro některé je to jediný sex, který kdy zažili. Pro jiné je to osobní a příležitostná sexuální záležitost, pro jiné doplněk párového sexu.

1.2.2. Masturbace jako terapie

Někteří autoři doporučují masturbaci jako způsob, jak se seznámit se svým tělem a reakcemi na sexuální podněty. (Zamboni a Crawford, 2002; Gerressuová, 2008). Masturbace může být takto u mužů využívána jako léčba předčasné ejakulace (Heiman a Lo piccolo, 1988). Někteří sexuologové v současnosti využívají masturbaci především při léčení obtíží se sexuální vzrušivostí poruchách orgasmu. (Clifford, 1978, Ellis, 1970). Radko Pastor uvádí, že ženy, které masturbují od puberty, mají v pozdějším pohlavním životě méně problémů a častěji dosahují orgasmu. Podle Masterse a Johnsonové (1966) při masturbaci proběhne více orgasmů, rychleji a s větší intenzitou, než při jakémkoli druhu stimulace partnerem. Shodné výsledky uvádí i Kinsey a kol. (1953). Podle Cliffordové (1978) se proto mohou snáze naučit rozeznat ty slastné pocity, které vedou k orgasmu a v budoucnosti toho využít. A protože je orgasmus intenzivnější, může být při masturbaci snáze rozeznán. Zároveň také žena, která už jednou dosáhla uspokojení, může překonat strach ze selhání, který jí brání prožít uspokojení. (Kinsley a kol., 1953).

Poznávání sexuálních reakcí vlastního těla za pomoci masturbace doporučují anorgastickým ženám i naši autoři Weiss (2000) a Kratochvíl (1979, 2003).

Andrew Stanway (1991) povzbuzuje své klientky, aby si vytvořily svůj vlastní sexuální fantazijní život a masturbovaly. Tyto ženy jsou podle něj spokojenější jak se svým sexuálním životem, tak v životě běžném. „*masturbace je pro sexuální styk tím, čím je řeč pro diskuzi.*“ (Stanway, 1991)

Proti těmto názorům se staví zjištění Leitenberga, Detzera a Serebnika (1993), kteří uvádí, že masturbace v pubertě nebo adolescenci nemá žádný vliv na pozdější sexuální život.

Masturbace bývá také prezentována jako způsob, jak mohou svoje sexuální potřeby naplnit lidé, kteří mají obtíž nalézt adekvátního sexuálního partnera. Ne všichni lidé totiž mají partnerský vztah. Mezi těmi, kteří jej mají, ne všichni spolu sdílejí sex. A ani pro ty, kteří s partnerem sex sdílejí, nemusí být partnerský sex zcela uspokojující.

Samostatnou skupinu takových lidí pak mohou tvořit lidé v pokročilejším věku, kteří mají obtíž nalézt nového sexuálního partnera (Kontula a Haavio-Mannila, 2002). Stanway (1991) zmiňuje i starší lidi, kteří partnera mají, ale buď si s ním v sexuálním životě nerozumí, nebo podlehl společenské konvenci, že pro staré lidi už sex není. Bývají pak sexuálně aktivní jen v mysli, anebo v nepřítomnosti partnera.

1.3. Faktory související s ženskou masturbací

1.3.1. Výskyt masturbace

Na začátku této kapitoly by bylo jistě vhodné uvést, že se masturbace nevyskytuje pouze u lidí. Objevuje se i u řady savců. Byla často pozorována například u samic potkanů, činčily, králíka, dikobraze, veverky, fretky, slona, paviána, šimpanze, u klisen, krav a fen. (Kinsey a kol., 1953)

Pokud se vrátíme k lidem, Kinsey a kol. (1953) zdůrazňují, že byla ženská masturbace pozorována antropology u mnoha přírodních národů. U kultur, u nichž žádné zprávy o tomto chování nemáme, to může být způsobeno také tím, že se výzkumníci nedostali do kontaktu s tak intimní záležitostí, anebo tím, že nepovažovali za vhodné či nutné, uvádět o tom informace.

Nejvíce informací přirozeně máme z naší západní kultury. První velice známý výzkum, ve kterém se zkoumalo kolik procent americké populace masturbuje, provedli Alfred Kinsey a jeho spolupracovníci koncem čtyřicátých let dvacátého století. Zjistili tehdy, že zkušenost s masturbací mělo 92% mužů a 62 % žen.

U nás provedli průzkumy v letech 1993 a 1998 Weiss a Zvěřina (2001). Zjistili, že nějakou zkušenost s masturbací mělo 83, resp. 84% mužů a 50, resp. 58% žen. 51, resp. 42% mužů a 47, resp. 32% žen dále uvedlo, že onanují i v současné době. Tyto výsledky se blíží francouzskému reprezentativnímu výzkumu Alfreda Spiry a kol. (1994). Podle nich má zkušenost s masturbací 84% Francouzů a 42% Francouzek. Výsledky dalších dvou výzkumů ukazují podobné výsledky. Leitenberg a kol. (1993) uvádějí výsledek 81% mužů a 45% žen. U Martina Weinberga a kol. (1997) je to 81% mužů a 47% žen.

Poněkud odlišné procento žen, které mají nějakou zkušenost s masturbací, zaznamenali Janusovi (1993), 81% mužů a 72% žen, a Cliffordová (1978), 74% žen. Výsledky Michaela a kol. (1994) se lišily u mužů: autoři uvádějí 63% mužů a 42% žen.

Tyto evropské a americké výsledky se zásadně liší od výsledků výzkumu provedeného mezi středoškolskými studenty v Číně. Zde masturbaci přiznalo 18% chlapců a 2% dívek (Liu Guang-Ren, 1997).

Získaná skóre jednotlivých výzkumů jsou různá, z části možná pro rozdíly v metodologii designu výzkumů a způsobu kladení otázek, z části pro skutečné rozdíly mezi zkoumanými populacemi. Co však spojuje výsledky všech těchto výzkumů, je markantní rozdíl mezi prevalencí masturbace mezi ženami a muži. Genderové rozdíly v mnoha oblastech sexuálního chování se

výrazně zmenšily, ale mezera mezi pohlavími v prevalenci masturbace zůstává (Gerressuová, 2008).

Proč ženy masturbují méně, vysvětlují Pondělíček a Pondělíčková - Mašlová (1971) tím, že přikládají více důraz vztahům. Kultura ženy učí, že slast nejlépe prožijí, když zároveň poskytnou slast muži. To ale podle Pondělíčka a Pondělíčkové - Mašlové platí hlavně pro starší ženy, mladší již chtějí také samy dosahovat orgasmu.

Další možné vysvětlení nabízí Andrew Stanway (1991). Podle něj masturbuje v důsledku sociálního tlaku mnoho žen nepřímými způsoby, jen s minimálním anebo žádným kontaktem s genitáliemi. Některé z nich si pak plně nepřipouští, že jde o onanii, což pak samozřejmě ztěžuje výzkumy ženské masturbace. Ve prospěch jeho teorie by mohly svědčit také údaje z výzkumu Ruth Cliffordové (1978). Podle nich při první masturbaci věděla necelá polovina žen, že jejich chování je sexuální. Většina nad tím prostě nepřemýšlela a nijak toto chování neoznačovala, jiné uvedly, že to bylo spíše podvědomé. Několik jich své chování označovalo tak, že si pomáhají usnout. Je tedy možné, že si některé ženy sexuální povahu svého chování neuvědomují ani v pozdější době.

V souvislosti s rozdílným výskytem masturbace u žen a u mužů jsou zajímavá také zjištění Janusových (1993), která jsou uvedena níže v kapitole o souvislosti ženské masturbace a ekonomické aktivity.

1.3.2. Frekvence masturbace žen

Potřeba a frekvence masturbace je velmi individuální, neexistují žádná pevná pravidla. (Pastor, 2007). Jednotliví autoři se na frekvenci ptali různým způsobem a nabízeli respondentkám odlišné možnosti odpovědi.

Není proto možné všechny jejich výsledky shrnout například do tabulky bez toho, aby byly zkresleny. Uvedu tedy výsledky nejznámějších světových výzkumů a tuzemský výzkum tak, jak je vyjádřili jejich autoři.

Kinsey a kol. (1953) zjistili, že mezi ženami, které masturbují tak některé činí pouze jednou nebo dvakrát za rok. Většina respondentek udávala frekvenci v rozmezí jedenkrát týdně až jedenkrát měsíčně. Přibližně 4% respondentek však uváděly, že v nějakém období života dosahovaly orgasmu za pomoci masturbace nejméně 14x za týden. Několik žen dosahovalo orgasmu touto cestou i 30x a vícekrát za týden a některé dokonce uvedly, že masturbovaly až k dosažení orgasmu 10x, 20x nebo 100x za hodinu.

Michael a kol. (1994) uvádí následující frekvence masturbace: jednou nebo vícekrát za týden masturbuje 8% žen a 28% mužů (z celkové populace). 2x až 3x za měsíc onanuje 9% žen a 12% mužů. 6x až 12x za rok masturbuje 10% žen a 11% mužů. 1x až 5x za rok 15% žen a 12% mužů. Zbýlých 58% resp. 37% tvoří nemasturbující.

Podle Janusových (1993) masturbuje denně 1% žen a 7% mužů, několikrát za týden 9% žen a 18% mužů, týdně 13% žen a 22% mužů a měsíčně 15% žen a 8% mužů. Zřídka kdy onanuje 34% žen a 26% mužů a nikdy již zmíněných 28% žen a 19% mužů.

V britském průzkumu Makedy Gerressuové (2008) byli respondenti dotazováni, kdy naposledy masturbovali. 17,8% žen a 51,7% mužů v posledních 7 dnech. 19% žen a 21,3% mužů v době před 7 dny až 4 týdny. 13,7% žen a 8,3% mužů před 4 týdny až 6 měsíci. 6,5% žen a 4,3% mužů před půlrokem až rokem. 7,7% žen a 4,6% mužů před 1 až 5 lety. Před více než 5 lety odpovědělo 6,5% žen a 4,5% mužů. 28,8% žen a 5,4% mužů nemasturbovalo nikdy.

Obdobnou otázku dostávali respondenti ve výzkumu Leitenberga a kol. (1993). Z těch, kteří masturbují, masturbovalo v posledním měsíci 26,9% žen a 61,2% mužů. V posledním roce to bylo 34,3% žen a 73,5% mužů.

Cliffordová (1978) zkoumala newyorské vysokoškolačky a zaznamenala u nich průměrnou frekvenci 1x za dva týdny.

V českém výzkumu sexuálního chování autorů Weisse a Zvěřiny (2001) byli respondenti, kteří odpověděli, že v současné době někdy onanují, tázáni kolikrát za měsíc tak činí. V roce 1993 byl výsledek 4,08 u žen a 6,19 u mužů. V roce 1998 to bylo 4,6 v případě žen a 5,88 v případě mužů.

Frekvence masturbace souvisí jistě s mnoha dalšími faktory. Některé z nich budou blíže rozebrány v následujících kapitolách.

1.3.3. Souvislost masturbace s věkem

Jako všechno sexuální chování, má i masturbace své souvislosti s věkem. Nejsnáze je asi můžeme hledat v následujících dvou oblastech: věk při první masturbaci a frekvence masturbace.

1.3.3.1. Věk při první masturbaci

Asi třetina klientek Dr. Anderewa Stanwaye (1991) říká, že si nevzpomínají, že by kdy byla doba, kdy nemasturbovaly, a myslí tím již od raného dětství. Děti, včetně těch velmi malých, se dotýkají svého genitálu a dráždí jej, aby dosáhly orgasmu nebo pohlavní vzrušení. (Stanway, 1991)

Richard A. Gardner (2001) uvádí, že i plody v děloze se dotýkají svých genitálií. Netvrdí tím, že masturbují až k dosažení orgasmu, ale že takové chování je člověku natolik

vlastní, že jeho předstupně můžeme pozorovat již v tak raném stádiu vývoje jedince.

U dívek a žen může být problém rozlišit, jaké dotýkání se genitálií anebo jaké psychické zážitky již lze považovat za onanii. Jak již bylo zmíněno výše, mnoho žen si při první masturbaci neuvědomuje, že jde o sexuální chování. Většina žen však, dříve nebo později, význam tohoto slova pochopí a je schopna nějak posoudit, kdy se jedná o masturbaci a odpovědět při výzkumech na příslušné otázky. Při výzkumu tohoto jevu může samozřejmě hrát roli i definice slova masturbace, jakou probandkám předloží výzkumník.

R. T. Michael a kol. (1994) tvrdí, že u mladých žen fungují jiné vzorce, než u mužů. Ženy začínají masturbovat v pozdějším věku, často až po tom, co zahájili partnerský sex.

Z výsledků výzkumů, které se věkem při první masturbaci zaobíraly, se však zdá, že před začátkem puberty mezi pohlavími žádný velký rozdíl není. Rozdíl mezi chlapci a dívkami se začíná objevovat teprve kolem dvanácti let věku. Mezi dvanáctým a šestnáctým rokem začne s masturbací valná většina mladých mužů. Po dvacátém roce věku je nová první zkušenost s masturbací spíše výjimkou. U mladých žen není vzrůst počtu masturbujících v pubertě tak markantní. A mnoho žen začíná masturbovat až po překročení dvacítky (Kinsey a kol., 1953; Janus, 1993; Weiss, Zvěřina, 2001).

Výsledky těchto výzkumů v procentech jsou pro porovnání uvedeny v následující tabulce (autoři Weiss a Zvěřina provedli dva výzkumy, a to v letech 1993 a 1998):

Tabulka 1; Výsledky výzkumů, věk první masturbace

věk	Kinsey a kol.	Janus		Weiss, Zvěřina			
	ženy	ženy	muži	ženy 93	ženy 98	muži 93	muži 98
3	1%						
5	3%						
7	3%						
10	6%	19%	19%	9%	10%	7%	9%
11				3%	2%	2%	2%
12	6%			7%	8%	12%	11%
13		25%	53%	10%	9%	19%	15%
14				15%	12%	28%	22%
15	9%			13%	12%	17%	19%
16		18%	16%	9%	7%	10%	10%
17				7%	6%	3%	4%
18				4%	6%	3%	2%
19							
20	13%						
21		15%	5%				
22							
25	10%						
30	5%	7%	1%				
35	5%						
40	1%						
45	0%	5%	1%	23%	28%	3%	6%
nikdy	38%	11%	5%				

1.3.3.2. Frekvence masturbace a věk

Podle výsledků Janusových (1993) ženy masturbují nejčastěji mezi 27. a 50. rokem věku. Denně anebo několikrát týdně masturbuje 8% žen ve věku 18-26 let, 14% žen ve věkových kategoriích 27-38 let a 39-50 let, 8% žen ve věku 51-64 let a 2% starších žen. Aspoň jednou za měsíc onanuje 27% žen ve věku 18-26 let, 47% žen ve věkových kategoriích 27-38 let a 39-50

let, 36% žen ve věku 51-64 let a 27% starších žen. (U mužů je frekvence masturbace vyšší, v průběhu věku kolísá.)

Michael a kol. (1994) se s předešlým výzkumem shoduje v tom, že nejvíce žen, které aspoň příležitostně masturbují, je přibližně mezi dvacátým pátým a padesátým rokem života. Podle něj se však mezi 18 do 49 lety nemění procento žen, které onanují jednou týdně nebo častěji, je to přibližně 10% žen. Pokud však jde o ženy, které masturbují méně často, pak nalezneme nejvyšší procenta u podobných věkových skupin, jako tomu bylo ve výzkumu Januse: Ve věku 18-24 let někdy masturbuje 35% žen, ve věku 24-29 let 41%, od 34-39 let 37%, ve věku 44-49 let 42% a ve věku 54-59 let 20% žen.

Kinsey a kol. (1953) zaznamenali koncem čtyřicátých let u žen celkově nižší frekvence masturbace, než předchozí autoři. Průměrný počet masturbací za týden byl nejvyšší, tedy 0,5, u dívek do patnácti let věku. U starších věkových kategorií velice zvolna klesal z 0,4 u neprovdaných žen do 25 let až k 0,1 v případě vdaných žen mezi 56 a 60 lety.

1.3.4. Souvislost masturbace žen se vzděláním

Podle Pondělíčka a Pondělíčkové - Mašlové (1971) existuje u obou pohlaví signifikantní závislost mezi příležitostnou či pravidelnou masturbací dospělých a úrovní jejich vzdělání.

Stejně závěry prezentují i Kinsey a kol. (1953), Janus a Janusová (1993) a Gerressuová (2008). Dle výzkumů Kinseyho a kol., mělo do 40 let věku zkušenost s masturbací 63% vysokoškolsky vzdělaných žen, 59% středoškolaček a 28% žen se základním vzděláním. Dle manželů Janusových má zkušenost s masturbací 98% vysokoškolsky vzdělaných žen, 92% středoškolsky vzdělaných žen s maturitou, 88% středoškolsky vzdělaných žen bez maturity a 88% žen se základním vzděláním.

Makeda Gerressuová zjistila u britského vzorku následující výskyt: 23,9% u žen bez vzdělání, 32,6% v případě základního (O-level) vzdělání, 40,7% u středního vzdělání (A-level) a 49,9% u vysokoškolaček.

Je velice zajímavé, že podle Januse a Janusové i Kinsey a kol. se rozdíl mezi skupinami objevuje již v raném dětském věku, tedy že již například v sedmi letech masturbuje více budoucích vysokoškolaček než dívek, které budou mít v budoucnu jen nižší vzdělání.

1.3.5. Souvislost masturbace žen s manželstvím

Z výzkumů vyplývá, že ženy pokračují v masturbaci anebo prvně vyzkouší masturbaci po tom, co se vdaly. (Kinsey a kol., 1953, Janus 1993, Gerressu, 2008) Následující výzkumy zjišťovaly, zda jsou u svobodných, provdaných a rozvedených žen jiný výskyt a frekvence masturbace.

Janus a Janusová (1993) zaznamenali nevyšší frekvence masturbace u rozvedených žen, poté byly ženy svobodné a nejméně často masturbovaly provdané ženy. Odpověď „nemasturbuji nikdy“ volilo nejvíce žen ze skupiny svobodných. Autoři data interpretují tak, že musí mít zdroj vybití v partnerském sexu. Dalším vysvětlením může být to, že svobodné budou nejčastěji mladé ženy. Jak bylo uvedeno výše, masturbuje nižší procento mladých žen a mnoho žen má první zkušenost s masturbací až po tom, co zahájily partnerský sex, případně se provdaly. Vyšší frekvence i výskyt masturbace u rozvedených žen oproti svobodným tedy může souviset s jejich věkem. Nicméně vyšší frekvence masturbace rozvedených oproti svobodným byla zjištěna i u mužů, u nichž je souvislost masturbace s věkem jiná než u žen.

Kinsey a kol. (1953) ve svém výzkumu porovnávali vždy vdané, svobodné a „dříve vdané“ ženy stejného věku. Dle jejich výsledků je nejvyšší výskyt masturbace u svobodných žen. O něco

málo nižší byl u žen dříve vdaných do 35 let. Nad 35 let se již výskyt masturbace velice blížil nebo vyrovnával svobodným ženám. U vdaných žen byl výskyt masturbace ve všech věkových kategoriích nižší než u obou předchozích skupin respondentek. Průměrný počet masturbací za týden je dle Kinseyho a kol. rovněž nejnižší u provdaných žen. Do věku 50 let je to 0,2 oproti 0,3, 0,4 nebo 0,5 u různých věkových skupin svobodných nebo dříve provdaných žen.

Nižší frekvence onanie u vdaných žen může být způsobena tím, že mají dostatek sexuálního vybití v partnerském sexu, nebo tím, že soužití manželů v jedné domácnosti neposkytuje tolik příležitostí pro onanii.

1.3.6. Souvislost masturbace žen s náboženstvím

Někteří autoři zkoumali také souvislost mezi náboženským vyznáním a masturbací žen. Gerressuová (2008) zaznamenala výskyt masturbace u 37,6% žen bez vyznání a 31,7% věřících žen.

Alfred Kinsey a kol. (1953) zkoumali odpovědi respondentek, které se přihlásily ke katolickému, protestantskému a židovskému vyznání. První dvě z těchto skupin dále rozdělil na „neaktivní“, „umírněné“ a „oddané“, ženy židovského vyznání pouze na „umírněné“ a „neaktivní“. Porovnávali pak výskyt masturbace u jednotlivých skupin. Shodně u všech vyznání zjistili, že výskyt masturbace postupně stoupá od *oddaných* přes *umírněné* k *neaktivním*. Tyto rozdíly byly podle autorů u žen výraznější než u mužů.

Samuel S. Janus porovnával postoj k masturbaci mezi lidmi, tedy ženami i muži, vyznání protestantského, katolického, židovského anebo bez vyznání. Respondentům byla předložena věta „Masturbace je přirozená součást života a pokračuje i v manželství.“ Respondenti mohli volit odpovědi:

Silně souhlasím, souhlasím, nemám na to žádný názor, nesouhlasím, silně nesouhlasím. Autor potvrdil odlišné postoje mezi lidmi hlásícími se k různým vyznáním: Silný souhlas vyjádřilo 29% osob bez vyznání, 29% židů, 18% katolíků a 13% protestantů. Dohromady „silně souhlasím“ nebo „souhlasím“ odpovědělo 77% respondentů bez vyznání, 75% židů, 67% katolíků a 63% protestantů. Dohromady „silně nesouhlasím“ nebo „nesouhlasím“ odpovědělo 7% respondentů bez vyznání, 7% židů, 12% katolíků a 14% protestantů.

1.3.7. Souvislost masturbace žen s ekonomickou aktivitou

Souvislost sexuálního chování a ekonomické aktivity zkoumal Samuel Janus (1993). Jak již bylo uvedeno, v souhrnu podle jeho výzkumu někdy masturbuje 72% žen. Autor však své respondentky rozdělil do dvou skupin, na ženy které *pracují* na plný úvazek mimo domov, a na „*ženy v domácnosti*“, neboť předpokládal, že odlišný životní styl může s sebou nést i odlišnosti v sexuálním chování těchto dvou skupin žen. Zjistil, že procento *pracujících žen*, které někdy masturbují, se blíží procentu masturbujících mužů: je to 80% oproti 60% žen *v domácnosti*. (U mužů bylo zaznamenáno 81%).

Obdobné výsledky vyšly i v oblasti frekvence masturbace. Frekvence masturbace *pracujících žen* se blíží frekvenci masturbace mužů. V rozmezí denně až 1x za měsíc onanuje 21% žen *v domácnosti*, 50 % *pracujících žen* a 55% mužů. Denně až několikrát za týden podle nich masturbuje 8% žen *v domácnosti*, 13 % *pracujících žen* a 25% mužů.

1.4. Fyziologické a psychosomatické souvislosti ženské masturbace

1.4.1. Fáze sexuálního vzrušení

Pro schematický popis fyziologických reakcí na sexuální dráždění se obvykle využívá rozdělení cyklu sexuální aktivity na čtyři fáze.

1) Fáze podráždění je vyvolána somatogenním nebo psychogenním sexuálním drážděním. Je-li dráždění udržováno na úrovni odpovídající individuální žádosti, intenzita reakce obvykle rychle vzrůstá. Je-li však způsob dráždění tělesně či psychologicky nepříjemný, nebo je-li přerušeno, může dojít k prodloužení nebo ukončení této fáze.

2) Fáze plató vzrušení prostupuje celé tělo a krátce či déle setrvává na přibližně stejné úrovni. Je-li dráždění ukončeno nebo není-li odpovídající, není dosaženo orgasmu a cyklus přejde do mimořádně dlouhé fáze uvolnění.

3) Fáze orgasmu neboli vyvrcholení je omezena na několik vteřin, během nichž dochází k uvolnění cévního městnání a svalového napětí, které vzniklo vlivem sexuálního dráždění. Orgasmus bude blíže popsán v následujícím oddíle.

4) Fáze uvolnění je charakterizována poklesem podráždění a postupným přechodem do klidového stavu. Fyziologické zbytky sexuálního podráždění ale doznívají velmi pomalu. Jsou-li ženy znovu účinně drážděny, mají ve většině schopnost návratu k dalšímu orgasmu z kterékoli fáze uvolnění (Masters a Johnsonová, 1966; Pondělíček, 2000).

1.4.2. Orgasmus

S masturbací jistě úzce souvisí orgasmus. Orgasmu se nejčastěji dosahuje přímou stimulací klitorisu nebo penisu.

Tato stimulace může být zapříčiněna pohlavním stykem, ruční masturbací, orálním sexem nebo vibrátorem. Jakákoli stimulace penisu nebo klitorisu může nakonec vyvrcholit orgasmem. Orgasmu lze také dosáhnout stimulací jiných erotogenních zón nebo bez fyzické stimulace, pouze pomocí psychického vzrušení (Kinsey a kol., 1953). Bancroft (1989) popisuje mechanismus orgasmu jako vzájemné působení psychologických a somatických procesů, ve kterém je zapojené celé tělo.

Dosáhnout orgasmu bývá podle Pondělíčka a Pondělíčkové - Mašlové (1971) cílem každého sexuálního chování. Tohoto cíle se dennodenně pokouší dosáhnout milióny lidí i zvířat, neboť orgasmus je něco tak fyziologického a přitom tak vlastního, jako jídlo a pití.

Je zajímavé, že co se samičího pohlaví týká, byl v živočišné říši orgasmus prokázán pouze některých primátů, například u šimpanze bonobo (*Pan Paniscus Bonobo*).

Jeho funkce není zcela vysvětlena. Někteří autoři, například Morris (1967), mají za to, že slouží k dlouhodobému udržení partnerského páru. Je však pravda, že orgasmus není nezbytný k otěhotnění. Zároveň je mezi ženami stále poměrně velké procento těch, které orgasmus při souloži neprožívají, a přesto je pro ně soulož příjemná a přitažlivá. Podle Radima Uzla (2004) je anorganických přibližně 15% žen.

Některé ženy zažívají orgasmus pouze při masturbaci, při souloži nikoli. Ve výzkumné části se pokusíme zjistit, zda jsou ženy, které nedosahují orgasmu při masturbaci a i přesto ji provozují.

1.4.3. Fyziologie ženských orgánů

Způsoby masturbace u žen samozřejmě vycházejí z fyziologie ženských pohlavních orgánů. Proto je nejdříve v krátkosti popíšu a potom se teprve budu věnovat samotným způsobům masturbace.

Vnější genitál ženy označujeme vulva. Skládá se ze stydkého pahorku (*mons pubis*), velkých stydkých pysků (*labia majora*), malých stydkých pysků (*labia minora*), pošťeváčku (*klitoris*) a poševního vchodu (*introitus vaginae*). Stydký pahorek a vnější strana velkých stydkých pysků bývají pokryté ochlupením.

Vnitřní pohlavní orgány ženy jsou vaječníky (*ovaria*), vejcovody (*tubae uterinae*), děloha (*uterus*) a pochva (*vagina*) (Zvěřina, 2003).

V rámci masturbace hrají nejdůležitější roli klitoris a vagina.

Klitoris

Klitoris je tvořen houbovitou erektilní tkání. Má bohaté nervové a cévní zásobení. Jeho anatomická i histologická struktura je velice podobná penisu. Vnější část klitorisu, takzvaná špička klitorisu, latinsky *glans*, je zcela nebo částečně překryta předkožkou (*praeputium clitoridis*). Tělo klitorisu (*corpus clitoridis*) vede nejprve několik centimetrů vzhůru vpřed (směrem k podbřišku), potom se ohýbá v podstatě opačným směrem. Tělo je v ohybu připevněno ke stydké sponě a odtud se obdobně jako penis rozbíhá do dvou ramen (*crura clitoridis*), připevněných vazy přímo ke stydkým kostem. Mezi ústím močové trubice a klitorisem je kožní řasa zvaná uzdička (*frenulum clitoridis*). Většina klitorisu je za normálních okolností kryta pokožkou. V průběhu pohlavního vzrušení se topořivá tělíska plní krví, klitoris se zvětšuje a stává se citlivějším. Těsně před orgasmem se erekce ještě více zvětšuje. Neumožňuje však takovou erekci ve smyslu ztvrdnutí, jako je tomu u penisu. Citlivost klitorisu podle některých autorů převyšuje citlivost penisu, jeho zvětšení a zpevnění není oproti penisu tak výrazné (Zvěřina, 2003). Jeho hlavní funkce je příjem a převod erotických pocitů. (Pastor, 2007; Raboch, 1984)

Úloha klitorisu není zcela vyjasněna. Klitoris mají všechny samice savců. Některé druhy jej mají stejně veliký jako je samčí penis, například hyena skvrnitá (*Crocuta crocuta*) má klitoris dlouhý průměrně 17 centimetrů zakončený obdobou samčího žaludu. Často je vroubkovaný a odvádí z těla moč tak, jako je tomu u samčího penisu. Hyeny mají dokonce srostlé stydké pysky a štěňata musí родit skrze klitoris, který při porodu praskne. Většina savců má však klitoris malý a z většiny skrytý a při pohlavním styku je tedy obtížné jej přímo dráždit. Fyziologické pokusy ale ukázaly, že dráždivé podněty z jiných míst ženského těla mají v klitorisu odezvu. U mnoha žen je pak klitoris jediným místem, jehož dráždění může orgasmus vyvolat.

Vagina

Vagina je předozadně zploštělá trubice, jejíž stěny jsou pružné a jsou tvořeny především hladkou svalovinou. Její rozměry jsou individuální, průměrná délka je přibližně deset centimetrů, šířka 2,5 centimetru. Za normálního stavu její stěny k sobě přiléhají. Při pohlavním styku se dokáže přizpůsobit velikosti penisu, je schopna se prodloužit a rozšířit, a to dvakrát až třikrát. Nejvíce se rozšíří při porodu, kdy skrze ni prochází ven novorozenec. Okolí pochvy je bohatě prokrveno a cévní zásobení je zodpovědné i za lubrikaci vagíny během sexuálního vzrušení.

Reakce pochvy se v průběhu sexuálního aktu mění. Během excitace se prodlouží a její dvě třetiny se rozšíří. Během fáze plató dochází k cévnímu městnání a z dolní třetiny se stává orgastická manžeta. Orgasmus je charakterizován rytmickými stahy. Pak se pochva uvolní, prokrvení klesne a dostává se opět do klidového stavu. (Pastor, 2007)

1.4.4. Typy vzrušivosti

Na počátku 20. Století Sigmund Freud rozlišoval mezi orgasmem, který má svůj původ ve stimulaci klitorisu, a orgasmem, jenž je způsoben drážděním v pochvě. Klitoridální orgasmus spojoval s ženskou masturbací a ta podle něj, jak již bylo zmíněno, byla v pořádku v ranějších fázích vývoje osobnosti. U dospělé ženy byla projevem ustrnutí ve vývoji a sama dokonce ohrožovala psychické zdraví. Dospělá žena tedy logicky podle Freuda měla prožívat orgasmus vyvolaný stimulací uvnitř vagíny, dnes nazývaný orgasmus vaginální. (Freud, 2000) Dnes však víme, že velká skupina žen dosahuje orgasmu pouze za pomoci dráždění klitorisu.

Mezi Freudovými časy a dnešní dobou proběhlo mnoho výzkumů ženské vzrušivosti. Někteří zastávali názor, že jediným možným místem vzrušení je klitoris a ženské vzrušení je tedy vždy vzrušení klitoridální. Uvedme například Kinseyho a kol. (1953), kteří měli za to, že vaginální stěna není na rozdíl od klitorisu vzrušivá. Masters a Johnsonová (1966) dospěli k názoru, že i při dráždění uvnitř vagíny dochází vlastně k nepřímému dráždění klitorisu.

Na rozdíl od nich jiní autoři a výzkumníci tvrdí, že je možné prokázat specifickou dráždivost uvnitř pochvy. Poněkud krutým důkazem je schopnost orgasmu u žen, které absolvovaly faraónskou obřízku, tedy odříznutí klitorisu, vnitřní vrstvy velkých stydkých pysků, celých malých stydkých pysků a intabulaci poševního vchodu. Tyto ženy jsou schopny pociťovat sexuální vzrušení i prožít orgasmus. (Lightfoot-Kleinová, 1989)

Názoru, že je možné odlišit klitoridální a vaginální orgasmus odpovídají i výsledky výzkumu tuzemských odborníků, které vycházejí z výpovědí respondentek. (Kratochvíl, 1993; Weiss, Zvěřina 2001). Podle výzkumů Weisse a Zvěřiny z let 1993 a 1998 dosahuje 41 resp. 35% českých žen orgasmu především drážděním klitorisu. 20% resp. 21% jej dosahuje drážděním poševního vchodu či pochvy. A 34 resp. 38 dosahuje orgasmu

nejčastěji kombinovaným drážděním klitorisu i pochvy (Weiss, Zvěřina 2001).

1.5. Způsoby masturbace

1.5.1. Masturbační techniky

Způsobů masturbace je mnoho. Masters a Johnsonová (1966) uvádějí, že ve svém rozsáhlém výzkumu nepozorovali ani dvě ženy, které by masturbovaly stejným způsobem. Nejčastěji vycházejí z toho, že nejcitlivější oblastí ženských genitálií je klitoris. Proto nejčastějšími způsoby masturbace jsou ty, kdy se dráždí právě tato oblast. Zcela nejběžnějším způsobem je dráždění oblasti klitorisu prsty anebo celou rukou. Ženy provádí rytmické pohyby anebo rytmicky působí tlak na tuto oblast. Dalším velice častým způsobem je masturbace stimulace klitorisu proudem vody. Masters a Johnsonová (1966) dále uvádějí, že ženy v naprosté většině neprovádějí přímou manipulaci se špičkou klitorisu (glans). V izolovaných případech, kdy tato technika byla prováděna, byla omezena pouze na fázi excitace a tkáň glans byla přitom zvlhčována. Bezprostředně po orgasmu je tkáň glans extrémně citlivá a proto dochází-li k restimulaci, věnují ženy veškerou opatrnost tomu, aby nedošlo k přímému dotyku glans. V naprosté většině tedy ženy dávají přednost stimulaci klitorisu nepřímými způsoby, jako je manipulace venušíným pahorkem, masturbace s polštářem či dekou mezi nohama, tření o prostěradlo nebo popotahování velkých a malých pysků. Řidčeji se objevuje tření stehem o sebe, kolébání v sedě a tření klitoridální oblasti o patu nebo různé předměty, například rohy nábytku (Kinsey a kol., 1953; Jonášová, 2004, Pondělíček, Pondělíčková-Mašlová, 1971).

Dráždění vaginální oblasti se obvykle objevuje jako doplněk dráždění klitorisu. Může být provozováno prstem či

prsty, zasouváním předmětů do vagíny nebo za použití vibrátoru. Některé ženy upřednostňují stimulaci pouze vchodu vagíny a to za použití prstů, předmětů anebo proudu vody.

Další způsob ženské masturbace spočívá v zatnutí stehenních svalů. Ženy jej nejčastěji provádí při překřížených nohách. Může jít o rytmické zatínání a uvolňování tenze nebo o pouhé zatnutí a vytrvání. Tento způsob stažení svalů podle Kinseyho a kol. (1953) působí na klitoris a velké i malé stydké pysky a může a nemusí být doprovázen stimulací genitálií rukou.

Kinsey a kol. (1953) uvádějí jako samostatnou techniku masturbace také zatínání dalších svalů při masturbaci na břicho anebo se skrčenýma nohama. Ženy při této technice provádí kopulační pohyby a to za použití značné síly a tenze, procházející většinou jejich těla. Svaly jejich hýždí se někdy pohybují proti sobě navzájem. Můžeme uvažovat nad tím, zda při této technice nehraje hlavní roli opět stimulace klitorisu o podložku, polštář či pokrývku. Ale zároveň můžeme s Kinseym a kol. souhlasit v tom ohledu, že i samotné pohyby hrají v dosažení sexuálního vzrušení či orgasmu svou roli a ukazují na to, že vzrušení a orgasmus jsou propojeny s celou řadou fyziologických procesů. Ženy, které masturbují tímto způsobem, dosahují orgasmu rychleji anebo přinejmenším stejně rychle, jako jej dosahují jiným způsobem.

Stimulaci prsou a bradavek ženy obvykle provádí jako doplněk jiné stimulace. Některé ale dovedou dosáhnout orgasmu i samotnou touto technikou. (Kinsey a kol., 1953)

Jako doplněk dalších způsobů dráždění bývá užíváno i dráždění anální oblasti (Stanway, 1991).

Neveliké procento žen také dovede dosáhnout orgasmu bez přímé taktilní stimulace, pouze za pomoci své fantazie a psychologické stimulace (Kinsey a kol., 1953).

Některé ženy se při masturbaci vzrušují i dalšími způsoby, například masochistickými aktivitami nebo fetišem. (Kinsey a kol., 1953, Hooperová, 2003; Stanway, 1991).

Podle Andrewa Stanwaye (1991) se mnoho žen v důsledku nutnosti utajit masturbaci anebo pocitů viny naučilo masturbovat nepřímými způsoby, které obsahují jen velmi malý, anebo žádný kontakt s genitáliemi. Některé z těchto žen podle autora vědí, že jde o masturbaci pouze nevědomě, což ztěžuje výzkumy ženské masturbace.

1.5.2. Erotické pomůcky

Změny v oblasti technik ženské masturbace v posledních letech u nás mohl jistě způsobit i rozvoj prodejen erotického zboží a pomůcek. Zatímco před rokem 1989 bylo takové předměty možné získat jen dovozem ze západních zemí, dnes si mohou české ženy volně vybírat z velkého množství průmyslově vyráběných pomůcek a to jak v kamenných prodejnách, tak na internetu nebo prostřednictvím katalogů. V souvislosti s masturbací bychom jistě měli zmínit především vibrátory a umělé penisy, vibrační vajíčka, venušiny kuličky a anální kolíky a kuličky. V následujících odstavcích krátce představím nejčastější masturbační erotické pomůcky.

Dildo

Již před tisíci lety si lidé vyráběli různé erotické pomůcky za účelem masturbace. Stáří nejstarších nalezených dildo, neboli umělých penisů, z leštěného kamene se odhaduje na 2500 let před naším letopočtem. V dobách starověkého Říma se vyráběly umělé penisy ze slonoviny a vzácných dřev. Později byly vyráběny z plastických hmot či skla a od sedmdesátých let 20. století nastává velký rozmach pomůcek z latexu. V posledních letech je latex střídán silikonem, různými gely a sloučeninami latexu anebo akrylátem. (Hooperová, 2003)

Vibrátor

V roce 1869 si nechal lékař George Taylor patentovat vibrátor na parní pohon. Mohli jej používat pouze lékaři a jeho úkolem bylo poskytování léčebných "masáží" ženám, u kterých byla diagnostikována hysterie. Na počátku dvacátého století se již výrobou vibrátorů zabývalo nejméně deset firem. Vibrátory však nebyly inzerovány jako erotická pomůcka, ale jako masážní přístroje zajišťující krásu, věčné mládí, spokojenost nebo i hubnutí. Byly jedním z prvních domácích přístrojů, které byly elektrifikovány.

Co se materiálů týče, užívá se nejčastěji plast, latex, gel nebo silikon. V posledních letech se vyrábí různé tvary, některé zaměřené na takzvaný G-bod, jiné kombinují dráždění vagíny a klitorisu nebo anální oblasti. (Hooperová, 2003)

Venušiny kuličky

Za historické předchůdce venušiných kuliček by se daly považovat do čista ohlazené kamínky nebo hladká dřevěná tělíska, určená ke vkládání do vagíny.

Venušiny kuličky neboli vaginální kuličky jsou obvykle dvě kuličky velikosti o průměru 2,5-3,5cm. V každé z nich je dutina a v ní je vložena menší kulička z těžšího materiálu. Při pohybu se menší kulička začne pohybovat uvnitř té větší a vyrábí tak vibrace. Kuličky jsou většinou plastové, jejich povrch má ale různou úpravu. Od kovové vrstvičky, která je hladká a chladí při zavedení, až po ježečka z měkkého plastu. Kuličky se používají na pár minut v rámci masturbace nebo mohou být zavedeny i několik hodin a způsobovat příjemné pocity v průběhu běžných denních činností. Někdy se venušiny kuličky (nebo jen jedna kulička) nechávají uvnitř vagíny i v průběhu sexuálního styku s mužem.

Od padesátých let minulého století se hovoří o příznivých vedlejších účincích venušiných kuliček. Mají procvičovat svaly pánevního dna a napomáhat porodním cestám po porodu k návratu do původního stavu.

Vibrační vajíčka

Valná většina vibračních vajíček má pravidelný oválný tvar a je uzavřena v plastovém pouzdru. Uvnitř je miniaturní elektromotor, způsobující vibrace. Vibrace vajíčka se ovládají ovladačem připojeným kabelem, anebo bezdrátovým ovladačem. Moderní vajíčka mají několik vibračních programů.

Vibrační motýlci

Vibrační motýlek je vibrující zařízení, které se obvykle připevňuje na tělo řemínky tak, aby dráždilo klitoris, popřípadě vaginální vchod. Některé ženy si nechávají vibrační motýlky připnuté během běžných denních činností. (Hooperová, 2003; www.wikipedia.cz)

Vakuová pumpa pro ženy

Vakuová pumpa je zařízení způsobující podtlak a tím i prokrvení a zvýšení citlivosti oblastí, na které se přikládá. Ženské vakuové pumpy se přikládají na oblast klitorisu, vchod vagíny nebo na prsa. Některé jsou kombinované s vibračním zařízením.

Anální kolíky a kuličky

Pro mnoho žen je anální oblast silnou erotogenní zónou. Mohou tedy při masturbaci využít pomůcek, které dráždí tuto oblast. Anální kolík je vyráběn z různých materiálů, nejčastěji latex, silikon nebo neopren. Jeho tvar připomíná dildo, má však na konci zploštění, které brání tomu, aby se kolík zcela zanořil do konečníku. Konečník totiž na rozdíl od vagíny není uzavřen a pomůcka by tak mohla putovat až do střev (Hooperová, 2003).

Anální kuličky jsou pomůcka, která se sestává z množství malých kuliček. Vyrábí se z různých materiálů,

například PVC, plast, gel, pryž, silikon, sklo nebo kov. U klasického typu jsou kuličky vzájemně propojeny provázkem, na jehož konci je kroužek, za který se kuličky vytahují. Druhým typem je takzvaný thajský řetěz, na němž jsou mezi sebou kuličky spojeny tyčkou vyrobenou ze stejného materiálu. Dráždění je způsobeno střídáním tlaku kuličky na svěrač a jeho uvolněním po průchodu kuličky. (Hooperová, 2003)

Využití dalších předmětů

Přes velké množství průmyslově vyráběných pomůcek mnoho žen využívá jako masturbační pomůcky předměty, které k tomu nejsou prvotně určeny. Bývají to zejména různé druhy ovoce a zeleniny, tuby připomínající tvarem penis, přírodní materiály jako větvičky nebo šišky. Některé ženy při masturbaci využívají pevné kusy nábytku, například židle nebo skříně, o které se mohou třít genitáliemi. Někdy se k navození sexuálního vzrušení využívají vibrující přístroje, určené k jiným účelům. Dříve se v tomto směru těšila oblibě například automatická pračka Tatramat.

2. Sexuální fantazie

Sexuální fantazie jsou přirozenou součástí lidského života. Předchozí studie zjistily, že téměř 95% žen i mužů mělo někdy sexuální fantazii (Leitenberg, Henning, 1995). Nikdo neví, co se přesně děje v mozku, když se vytváří představy. Má se za to, že některé choroby a některé léky a drogy mohou obsah nebo výskyt sexuálních představ ovlivnit. Andrew Stanway (1991) dokonce zmiňuje skupinu zubařů, kteří byli obviněni z toho, že u svých pacientek úmyslně vyvolali sexuální fantazie podáním valia. Toto obvinění však nebylo potvrzeno.

S fantaziemi souvisí i pojem „denní snění“. Při denním snění lidé sní a jsou při tom vzhůru, je pod vědomou kontrolou, člověk může začít a přestat, kdy si přeje. Obsah je pod kontrolou zčásti, svou roli zřejmě hraje nevědomí.

Autoři Leitenberg a Henning se ve svém článku pokouší v krátkosti vystihnout povahu sexuálních fantasií:

„Sexuální fantazie jsou myšlenky úmyslně vyvolané za účelem vyvolání nebo zvýšení příjemných sexuálních pocitů. Odráží minulé sexuální zkušenosti jedince, imaginuje možné budoucí sexuální aktivity, které člověk chce či nechce ve skutečnosti zrealizovat.“ (Leitenberg, Henning, 1995).

Můžeme doplnit, že sexuální fantazie mohou být vyvolány i neúmyslně, mohou vzniknout v návaznosti na nějaké jiné myšlenky nebo na senzorické vjemy. Objevují se při sexuálním styku s partnerem, masturbaci nebo i mimo sexuální aktivity. Někteří autoři řadí mezi sexuální fantazie i sny se sexuálním obsahem. Výhodou sexuálních fantasií oproti reálnému partnerskému styku je, že nezávisí na participaci partnera. Nezávisí ani na reálném prostředí a probíhají v naprostém soukromí, proto se v nich tedy mohou odrážet individuální preference, které se z důvodů sociální nepřijatelnosti,

nevhodnosti či studu nemohou projevit v reálném chování.
(Baumeister a kol., 2001).

Budeme-li pátrat do minulosti, najdeme otisky sexuálních fantazií již v nejstarších pověstech a bájích. První písemné zmínky pak pochází ze dvanáctého století, ve kterém se na erotické fantazie pohlíželo jako na návštěvu nadpřirozených bytostí - mužské (incubus) a ženské (succuba). Tyto bytosti měly přinášet lidskému jedinci, jenž spí nebo sní za bílého dne sexuální požitek, který není skutečný. V šestnáctém století se o takových návštěvách autoři vyjadřovali jako o nemoci. A dokonce ještě v roce 1904 byl v publikaci *Studie o psychologii a sexu* autora Haveloca Ellise popsán případ dívky, která si myslela, že příčinou jejích fantazií je posednutí ďáblem (Stanway, 1991).

Mezi první výzkumníky, kteří se odborně zabývali sexuálními fantaziemi, patřili psychoanalytici v čele se Sigmundem Freudem. Freud předpokládal, že některé tyto fantazie pochází z nevědomí a jiné z předvědomí. Pod pojem sexuální fantazie řadil sexuální sny. Fantazie podle Freuda představovaly ta nejniternejší přání a objevovaly se tehdy, když byla dotyčná osoba nespokojena se svým sexuálním životem (Freud, 1909).

Freudovy názory ovlivnily vnímání fantazií na mnoho dalších let. Ještě v sedmdesátých letech, navzdory takzvané sexuální revoluci, odborníci nevěděli, zda mají sexuální fantazie léčit nebo doporučit si je užívat. (Davidson, 1985) Někteří, například Hellen S. Kaplanová, doporučovali jejich otevřené sdílení v rámci páru a jejich využití pro zlepšení partnerského života a intimity (Kaplanová, 1974). Jiní měli za to, že pro vztah dvou představují nebezpečí, tím, že člověku znovu a znovu opakují nenaplněné touhy.

Od osmdesátých let již odborné práce opakují, že nebyla prokázána nebezpečnost běžných sexuálních fantasií pro partnerský život (např. Davidson, 1985). (Debata, zda dát volný průchod masturbačním fantasiím s deviantním obsahem znamená zvýšení či snížení rizika deviantního chování, však trvá dodnes.)

William B. Arndt (1985) zdůrazňuje, že by výzkumný zájem terapeutů o obsahy sexuálních fantasií mohl být užitečný při terapii.

V posledních dvaceti letech se sexuálními fantasiemi začali zabývat evoluční psychologové. Evoluční psychologie je teoretický přístup v psychologii, který vysvětluje jednotlivé rysy psychiky coby adaptace, které vznikly dlouhodobým procesem přírodního či pohlavního výběru. Sexuální fantazie vzbuzují pozornost evolučních psychologů proto, že mohou odrážet rozdíly v sexualitě mužů a žen, a proto mohou pomoci odhalit evoluční mechanismy, které vedly ke vzniku odlišností v psychice obou pohlaví (Klapilová , Weiss, 2009).

Autoři Leitenberg a Henning (1995) se pokusili pomocí faktorové analýzy roztrždit obsahy sexuálních fantasií.

Identifikovali čtyři rozdílné typy sexuálních fantasií:

1. představy běžných sexuálních aktivit s minulými, současnými či imaginárními partnery
2. scény zahrnující sexuální nátlak a podvolení se mu
3. scény, ve kterých se objevují neobvyklá místa, praktiky a pozice,
4. submisivně dominantní představy

Obsah fantasií je propojen s kulturou, ze které snící člověk pochází. V roce 1983 byl proveden průzkum společně Institutem psychiatrie v Londýně a univerzitou v japonském Logu. Britští muži měli oproti japonským 2x tolik fantasií, ženy dokonce 4x tolik. Ve fantasiích Japonek se nikdy neobjevily následující situace, běžné ve fantasiích Britek:

účast na orgiích, poskytování orálního sexu, přijímání bičování či pleskání po zadku, vzrušování se pohledem na někoho, kdo močí (Stanway, 1991).

Andrew Stanway prozkoumal významnější studie sexuálních fantazií za období třiceti let a v různých studiích našel různé výsledky. Tyto rozdíly přikládá rozdílům mezi vzorky a tomu, že se časem fantazie i v rámci jedné kultury mění.

Stejný autor se také zabýval tím, k čemu fantazie slouží. Přišel s následujícími odpověďmi: způsob, jak se zabývat minulostí v přítomnosti; způsob, jak se nevědomí může dostat napovrch přijatelným způsobem; útek v náročných obdobích života; hra; doplnění nedostatečného sexuálního života - někdy s masturbací, jindy bez; ventil pro sociálně (nebo partnerem) nepřijatelné touhy; zvýšení vzrušení během přede hry - „fantazie je erotická pomůcka šitá majiteli na míru“.

Shrnuje pak, že fantazie pomáhá mnoha vdaným ženám, bez ohledu na jejich míru sexuální spokojenosti v dané době, dosáhnout při styku či masturbaci orgasmus (Stanway, 1991).

2.1. Frekvence sexuálních fantazií

Některé výzkumy v této oblasti byly prováděny metodou, při níž si má proband vytvořit záznam, kdykoli se u něj objeví sexuální fantazie. Ve výzkumu Ellise a Symonse (1990) byl zaznamenán průměr jedné fantazie za den u mužů a jedné fantazie za týden v případě žen. Oproti tomu Jones a Barlow ve výzkumu publikovaném ve stejném roce uvádí průměr za den 7,2 u mužů a 4,5 u žen. Vyšší počet fantazií u příslušníků mužského pohlaví autoři vysvětlují vyšším počtem fantazií vyvolaných externími podněty (Jones a Barlow, 1990).

Více než 10% času stráví myšlenkami na sex 55% mužů a 42% žen (Cameron, 1967).

Souvislost mezi frekvencí sexuálních fantazií a věkem zkoumali v roce 1973 Cameron a Biber. V telefonickém průzkumu zjišťovali, kolik respondentů myslelo na sex během posledních pěti minut. Podle jejich zjištění to ve věkové kategorii 14 - 25 let bylo 52% chlapců a 39% dívek, v kategorii 26 - 55 let 26% mužů a 14% žen a u starších osob bylo procento ještě nižší (Cameron a Biber, 1973).

Více sexuálních fantazií bylo zaznamenáno u vysokoškoláků. Může to souviset s tím, že jsou více zvyklí pohybovat se v teoretických oblastech a více experimentují. Může to ale také souviset s tím, že vysokoškoláci masturbují více, než lidé s nižším vzděláním (viz. kapitola Souvislost masturbace žen se vzděláním).

Další souvislosti frekvence sexuálních fantazií budou zmíněny i v následující kapitole.

2.2. Pohlavní rozdíly v sexuálních fantaziích

Muži a ženy sní o tom samém, ale některá témata se objevují častěji u jednoho pohlaví. Muži mají více fantazií, jsou explicitnější. Může to být odrazem toho, že ženská sexualita je v naší kultuře více cenzurována. Nebo tím, že ženy ve výzkumech nezmiňují své romantické představy, neboť mají za to, že to do kategorie sexuálních fantazií nepatří. V poslední době se ukazuje, že některé fantazie, které bývaly doménou mužů, například fetiše, jsou mezi ženami rozšířenější, než se čekalo. Může to být tím, že se mění chování žen, aby se prosadily v převážně mužském světě, a tím se mění i jejich fantazie (Stanway, 1991).

Ve výzkumech sledujících přítomnost sexuálních fantazií během sexuálního styku s partnerem či partnerkou nebyly nalezeny výrazné rozdíly mezi muži a ženami. U obou pohlaví je výskyt fantazií během styku vcelku běžnou

záležitostí (Cado a Leitenberg, 1990; Leitenberg, Henning, 1995).

Andrew Stanway (1991) tvrdí, že muži mají více fantazií, když jejich pohlavní život nefunguje dobře, zatímco ženy naopak tehdy, když je v pořádku. Oproti tomu Wilson a Lang (1981) uvádí, že vyšší frekvence sexuálních fantazií se objevují u osob (mužů i žen) s vyšší sexuální satisfakcí, méně sexuálními problémy, více sexuálními zkušenostmi a vyšší sexuální aktivitou. U žen je navíc výskyt sexuálních fantazií spojován s vyšší schopností dosáhnout orgasmu, a to jak v průběhu masturbace, tak v průběhu párových sexuálních aktivit (Arndt a kol. 1985). Davidson (1985) ve svém výzkumu neobjevil žádnou signifikantní souvislost mezi sexuální satisfakcí a frekvencí sexuálních fantazií. Souhrnem se zdá, že satisfakce může souviset spíše s obsahem fantazií, než s jejich frekvencí. Autoři Hicks a Leitenberg (2001) zjistili, že s délkou partnerství klesá procento sexuálních fantazií se stálým partnerem a zvyšuje se proporce fantazií, v nichž se objevuje někdo jiný. Obdobné zjištění uvedli také Pelletier a Herold (1988). V sexuálních fantaziích mladších nevdaných žen se objevoval častěji jejich současný partner, u vdaných žen to již byl častěji jiný muž než jejich partner. Podle výsledků Williama Arndta a kol. (1985) se sexuální satisfakcí žen souvisí fantazie, v nichž se objevují submisivně dominantní scény, ale fantazie, v nichž jeden z aktérů trpí, nikoli.

Pouze u žen pak dle výzkumů souvisí počet sexuálních fantazií o jiném muži než partnerovi s frekvencí jejich mimopárových sexuálních aktivit a s počtem sexuálních partnerů. (Hicks & Leitenberg, 2001).

Masters a Johnsonová (1970) uvádí, že homosexuální ženy mají více fantazií než homosexuální muži. Byly o tom, že jsou nuceny k sexu, o idylických pohlavních stycích s partnerkou a o sadistickém chování vůči mužům i ženám.

2.3. Masturbační fantazie

Jak již bylo řečeno, objevují se sexuální fantazie při denním snění, masturbaci nebo při sexuálním styku. Někteří autoři zkoumali, při které z těchto situací se objevují nejvíce. Podle zjištění Andrewa Stanwaye (1991) je to při denním snění, na druhém místě byly fantazie při masturbaci a na třetím fantazie při sexuálním styku. Hessellund (1976) oproti tomu zaznamenal nejčastější výskyt sexuálních fantazií při masturbaci. Davidson rozdělil ve svém výzkumu respondenty na skupiny podle toho, jestli „jsou spokojeni se svým sexuálním životem“, „jsou nespokojeni se svým sexuálním životem“ anebo „nejsou ani spokojeni, ani nespokojeni“. První dvě skupiny pak měly sexuální fantazie nejčastěji během denního snění, třetí během sexuálních styků.

I když se objevují sexuální fantazie bez masturbace, a ani opačně k masturbaci není fantazie nezbytně nutná, většina lidí masturbaci s fantaziemi spojuje. To podle A. Stanwaye (1991) přináší výhodu mnohem většího vzrušení a nevýhodu pocitů viny.

Kinsey a kol. (1953) uvádějí, že se fantazie při masturbaci aspoň někdy objevila u 64% žen. V ženských masturbačních fantaziích se vyskytují představy heterosexuálních, homosexuálních, sado-masochistických, zoofilních i dalších sexuálních aktivit. Některé z žen přitom měly fantazie pouze z jedné z těchto kategorií, jiné měly fantazie různorodé. Heterosexuální fantazie přitom mělo alespoň jednou 60% masturbujících žen, homosexuální 10%, sado-masochistické 4% a u 1% se ve fantazii vyskytla představa sexuálního kontaktu se zvířetem.

Většina výzkumů uvádí rozdíly mezi pohlavími i ve výskytu sexuálních fantazií v průběhu masturbace, přičemž fantazie se objevují při masturbaci u výrazně vyššího počtu mužů (85,9%), než žen (68,8%) (Leitenberg, Dentzer & Srebnik, 1993).

Tento jev mohou podle Klapilové a Weisse (2009) vysvětlovat následující hypotézy:

1) Hypotéza masturbačního zesílení

Vychází z faktu, že muži masturbují častěji než ženy (Kinsey a kol., 1953; Leitenberg a kol. 1993). Muži také začínají s masturbací v mladším věku a celkový počet masturbací, a tím i počet příležitostí k současnému výskytu fantazií, je tedy vyšší, což se může odrazit jak ve frekvenci výskytu fantazií, tak v širším individuálním repertoáru fantazií u mužů. Nemůžeme ale vyloučit ani opačný vztah, tedy že vyšší výskyt fantazií u mužů může vést ke zvýšení počtu masturbací.

2) Hormonální rozdíly a rozdíly v sexuální potřebě

Vychází ze zjištění Udryho a kol. (1985), že hladiny testosteronu jsou signifikantním predikátorem frekvence sexuálních fantazií. V období dospívání se zvyšuje hladina testosteronu u chlapců až dvacetkrát a u dívek pouze dvakrát, což odpovídá vyšší frekvenci sexuálních fantazií u chlapců.

3) Evolučně-psychologická vysvětlení

Staví svou interpretaci na předpokladu, že primárním cílem života každého jedince (nezávisle na pohlaví) je rozmnožit se a přenést své geny do dalších generací. Vzhledem k rozdílným podmínkám, které mají ženy a muži při rozmnožování, byly evolučními tlaky vyselektovány ženy, které jsou opatrnější při výběru partnera. Jejich hlavním cílem je najít vhodného partnera pro dlouhodobé soužití a péči o potomstvo. Je zde také hypotéza, že v evoluci jsou zvýhodněni muži, kteří jsou snadno vzrušitelní a reagují více na fyzické aspekty a sexuální imaginaci, neboť rychlá připravenost znamená možnost oplodnit větší množství žen (Ellis & Symons, 1990). Větší množství

partnerů a důraz na detaily pohlavních orgánů se v sexuálních fantaziích mužů také skutečně objevuje.

Ženy si oproti tomu musí vybrat takového partnera, který se s nimi podělí o investice do dlouho trvající výchovy lidského potomka.

3. Výzkumná část

3.1. Cíl výzkumu:

Studium literatury o masturbačním chování žen v nás posílilo motivaci k výzkumu tohoto chování v rámci České republiky. Již od přelomu devatenáctého a dvacátého století se vědci snaží i přes společenská tabu zjistit, jak je to ve skutečnosti s masturbačním chováním v populaci. Některé výzkumy byly provedeny i u nás, nicméně nebyly dostatečně podrobné a některé z nich mohou ukazovat již neaktuální výsledky.

Hlavním cílem tohoto výzkumu je tedy úvodní zmapování masturbačního chování a masturbační fantazie žen v rámci české populace. Výzkum si nekladal za cíl hlubší pochopení všech souvislostí, přesto jsme se však rozhodli za pomoci statistických metod testovat některé souvislosti. Jednalo se především o souvislost frekvence masturbace s věkem, s tím, zda má žena stálý partnerský vztah, zda byla zneužita nebo znásilněna, souvislost se sexuální orientací, postojem k masturbaci, se vzděláním ženy a náboženským vyznáním.

Dále jsme zjišťovali, zda při masturbaci ženy dosahují orgasmu snáze než při souloži.

3.2. Metody výzkumu

3.2.1. Metody sběru dat

K výzkumu byl použit anonymní dotazník, sestavený právě pro tyto účely (viz Příloha). Vycházel původně z dotazníku pro výzkum sexuálního chování české populace, použitý poprvé v roce 2001 (Weiss, Zvěřina, 2001) a z dotazníku

použitého v diplomové práci *Ženský orgasmus* (Jonášová, 2004). Na základě studia literatury byl dotazník rozšířen a modifikován pro specifické potřeby výzkumu dané problematiky. Nejdříve byl proveden pilotní výzkum na malém vzorku žen. Na jeho základě byly v dotazníku provedeny další úpravy a byla vytvořena jeho konečná podoba. S přihlédnutím k závěrům pilotního výzkumu byly stanoveny doplňující hypotézy pro následující výzkum. Oblasti, na které se v dotazníku zaměřujeme, se ukázaly jako klíčové a nosné.

Dotazník tvořilo 52 otázek. První část se zaměřuje na partnerské sexuální chování a měla sloužit jednak pro zmapování sexuálního chování u výzkumného vzorku a jednak pro následné zjišťování případných souvislostí mezi partnerským sexem a masturbací. Prostřední část se zaměřuje na masturbaci a masturbační fantazie a na konci dotazníku jsou umístěny demografické otázky. Dotazník automaticky přeskakoval otázky, které se dotýčné respondentky dle předchozích odpovědí netýkaly (například otázky týkající se partnerského sexu u respondentky, která doposud nesouložila).

Výzkum byl prováděn pomocí online dotazníku zveřejněného na stránkách „vypln.to.cz“. Návratnost dotazníku uvedená provozovatelem serveru byla 50%. Toto číslo představuje, kolik z lidí, kteří dotazník otevřeli, jej také vyplnilo. Zbýlých 50% mohou tedy tvořit například ženy, které se po zhlédnutí dotazníku rozhodly jej nevyplnit, ženy, které od vyplňování něco vyrušilo, ale také muži, kteří si dotazník chtěli prohlédnout, ačkoli pro ně nebyl určen. Odkaz na dotazník byl šířen za pomoci mailových konferencí, facebooku a odkazů na některých serverech. Sběr probíhal na podzim 2009.

Následující seznam obsahuje odkazy na nejvýznamnější stránky, ze kterých přišli respondenti (z důvodu zachování anonymity nejsou uvedeny minoritní zdroje):

Tabulka 2; Zdroje respondentů

nezjištěno	47.1%	mail.google.com	0.3%
reflex.cz	26,60%	redir.netcentrum.cz	0.2%
beta.sexus.cz	11.9%	search.seznam.cz	0.2%
facebook.com	11.3%	beta.sexus.cz	0.2%
sumavak.bloguje.cz	2%	amail.centrum.cz	0.1%
vyplnTo.cz	0.9%	mageo.cz	0.1%
slepicara.cz	0.7%	alexdolezalova.cz	0.1%
email.seznam.cz	0.6%	google.cz	0.1%
potkani-forum.cz	0.6%		

3.2.2. Metody zpracování a analýzy dat

Statistické zpracování dat jsme provedli s pomocí programů SPSS a Microsoft Excel. Pro testování našich hypotéz jsme použili t-test, Chí-kvadrát test, Mann-Whitney U test a korelace Spearmanovým koeficientem.

3.3. Vzorek

3.3.1. Výběrový soubor

Zvolený princip sběru dat pomocí dotazníků je poměrně efektivní metodou. Na druhou stranu s sebou nese výrazný nedostatek, a to, že není možné dosáhnout reprezentativního výběru, tedy charakteristiky výběrového souboru nejsou shodné s charakteristikami souboru základního.

Výběrový soubor tvoří 1339 respondentek starších 15 let, které úspěšně vyplnily dotazník.

3.3.2. Demografické charakteristiky výběrového souboru

U našich respondentek jsme zjišťovali základní demografické charakteristiky, tedy věk, velikost místa

bydliště, nejvyšší dosažené vzdělání, náboženské vyznání a ekonomickou aktivitu.

Rozložení podle výběrového souboru podle těchto proměnných neodpovídá rozložení v základním souboru. Vzhledem k tomu, že základním cílem této práce je zmapování možných podob masturbace a masturbačních fantazií, nebylo toto rozložení výběrového souboru považováno za důvod k vyřazování respondentů.

Naprostá většina našich respondentek byla ve věku mezi 15 a 40 lety. Následující tabulka vystihuje rozložení výběrového souboru podle věku:

Tabulka 3; Věk respondentek

věk	četnost	%	kumul. %
15 - 20 let	142	10,6	10,6
21 - 25 let	476	35,5	46,2
26 - 30 let	405	30,2	76,4
31 - 40 let	225	16,8	93,2
41 - 50 let	53	4,0	97,2
51 - 60 let	20	1,5	98,7
61 - 70 let	11	0,8	99,5
nad 70 let	7	0,5	100,0
Celkem	1339	100,0	

Více než polovina našich respondentek sídlí v městě o velikosti nad 100 tisíc obyvatel. Necelá třetina obývá sídlo od 5 tisíc do 100 tisíc obyvatel a zbývající část obývá sídlo do 5 tisíc obyvatel.

Tabulka 4; Velikost místa bydliště

velikost místa bydliště	četnost	%	kumul. %
do 5 000 obyvatel	186	13,9	13,9
od 5 000 do 100 000 obyvatel	369	27,6	41,4
od 100 000 do 1 milionu obyv.	224	16,7	58,2
nad 1 milion obyvatel	560	41,8	100,0
Celkem	1339	100,0	

Co se týká nejvyššího dosaženého vzdělání, více než polovinu respondentek tvořily vysokoškolačky. Přibližně třetina měla střední školou s maturitou a pouze malé procento mělo vzdělání nižší. Podrobné údaje ukazuje Tabulka 4.

Tabulka 5; Nejvyšší dosažené vzdělání

vzdělání	četnost	%	kumul.%
ZŠ	45	3,4	3,4
SŠ bez maturity	45	3,4	6,7
SŠ s maturitou	397	29,6	36,4
vš	852	63,6	100,0
Celkem	1339	100	

U respondentek jsme také zjišťovali, zda se považují za věřící nebo ne. Výsledky ukazuje následující tabulka.

Tabulka 6; Náboženské vyznání

náboženské vyznání	četnost	%	kumul.%
nevěřící	1054	78,7	78,7
věřící	285	21,3	100,0
Celkem	1339	100	

Poslední demografickou proměnnou byla ekonomická aktivita respondentek. Přibližně dvě třetiny respondentek byly ekonomicky aktivní, třetina neaktivní.

Tabulka 7; Ekonomická aktivita

ekonom. aktivita	četnost	%	kumul.%
neaktivní	449	33,5	33,5
aktivní	890	66,5	100,0
Celkem	1339	100	

3.4. Výsledky

Následující kapitola prezentuje výsledky výše popsaného dotazníkového šetření. Jsou členěny do několika kapitol, které tvoří tematické celky a zároveň přibližně kopírují posloupnost otázek v dotazníku (viz Příloha). Většina výsledků je uspořádána v tabulkách a částečně komentována v textu. V názvech jednotlivých tabulek je vždy uvedeno přesné znění příslušné otázky.

Jak již bylo zmíněno, umožňoval dotazník respondentkám přeskokovat otázky, které se jich netýkaly. U těchto otázek byl tedy počet respondentů odlišný od velikosti výběrového souboru. Počet odpovídajících respondentek je vždy uveden v příslušné tabulce.

Souvislosti a interpretace jsou předmětem diskuze, která následuje za výsledkovou částí.

3.4.1. Partnerské vztahy

První část dotazníku se zabývala faktory a zkušenostmi souvisejícími s partnerským sexem. Zajímalo nás tedy, zda respondentky mají stálý partnerský vztah a jak dlouho. Naprostá většina jej má. Délka vztahu se pohybovala od 1 měsíce do 44 let. Průměr se pohyboval okolo 5 let.

Tabulka 8; Máte v současné době stálý partnerský vztah?

Máte vztah?	četnost	%	kumul.%
ne	345	25,8	25,8
ano	994	74,2	100,0
celkem	1339	100	

Tabulka 9; Kolik měsíců Váš vztah trvá?

	Celkem	minimum	maximum	průměr	Std. odchylka
počet měsíců	611	1	528	60,5	71,1

3.4.2. Potřeba pohlavního vybití

Zajímali jsme se o potřebu pohlavního vybití, ať již souloží či masturbací. Více než polovina žen potřebuje pohlavní vybití 2x a vícekrát za týden. Přibližně pětina několikrát měsíčně.

Tabulka 10; V současné době byste potřebovala pohlavní vybití (soulož či masturbace) :

Potřeba pohlavního vybití	četnost	%	kumul.%
ne, nepotřebovala vůbec	77	5,8	5,8
ano, potřebovala, a to méně než 1x ročně	9	0,7	6,4
ano potřebovala, a to několikrát za rok, nejvíce 1x měsíčně	86	6,4	12,8
ano potřebovala, a to několikrát měsíčně, nejvíce 1x za týden	262	19,6	32,4
ano potřebovala, a to 2x nebo vícekrát za týden	735	54,9	87,3
ano potřebovala, a to denně anebo vícekrát denně	170	12,7	100
celkem	1339	100	

3.4.3. Partnerský sex

3.4.3.1. Frekvence soulože, sexuální vzrušení a orgasmus

Dále jsme se zabývali zkušenostmi při partnerském sexu. Ženy z výzkumného vzorku souloží většinou několikrát za měsíc až několikrát za týden. 4,6% respondentek souloží každý den. 4,7% doposud nesouložilo.

Sexuálního vzrušení dosahují ženy v převážné většině stimulací klitorisu. Více než polovina žen uvedla jako hlavní zdroj vzrušení právě dráždění klitorisu a dalších 35,7% současné dráždění klitorisu a pochvy. Malé procento žen

dosahuje vzrušení především drážděním v hloubce pochvy nebo drážděním poševního vchodu. Necelá 2% respondentek sexuální vzrušení nepocítují.

Tabulka 11; K souloži u mne dochází:

frekvence soulože	četnost	%	kumul. %
doposud jsem nesouložila	63	4,7	4,7
méně než 1x ročně	38	2,8	7,5
několikrát za rok, nejvíce 1x měsíčně	142	10,6	18,1
několikrát měsíčně, nejvíce 1x za týden	414	30,9	49,1
2x nebo vícekrát za týden	620	46,3	95,4
denně anebo vícekrát denně	62	4,6	100,0
celkem	1339	100	

Tabulka 12; Sexuálního vzrušení dosahuji především:

vzrušení dosahuji	četnost	%	kumul. %
necítím žádné sexuální vzrušení	25	1,9	1,9
drážděním poševníku (klitorisu)	694	51,8	53,7
drážděním klitorisu i pochvy současně	478	35,7	89,4
drážděním v hloubce pochvy	79	5,9	95,3
drážděním poševního vchodu	63	4,7	100,0
Total	1339	100,0	

U sexuálně aktivních respondentek jsme se ptali, jak často ženy dosahují při souloži orgasmu a jaké zažívají při souloži pocity. Přibližně třetina žen orgasmu dosahuje několikrát za měsíc. Další necelá třetina dvakrát či vícekrát za měsíc. 16,7 % dosahuje orgasmu několikrát za rok a menší procento žen jej dosahuje každý den nebo méně než 1x za rok. 9,6% žen nedosahuje při partnerském sexu orgasmu vůbec.

Respondentky měly také uvést, v kolika procentech souloží dosáhly za poslední rok orgasmu. Více než polovina respondentek dosahuje orgasmu nejméně ve $\frac{3}{4}$ souloží. Dalších 13% přibližně v polovině souloží. 19,4% dosahuje orgasmu přibližně

ve čtvrtině souloží a 13,3% žen jej v posledním roce nedosahuje.

Pokud jde o pocity při souloži, prožívá polovina žen příjemné pocity, které se stupňují až k vyvrcholení. U přibližně třetiny se příjemné pocity stupňují jen do určitého bodu. 10% žen zažívá příjemné pocity, které se nemění. Malé procento žen má nepříjemné pocity nebo zůstává chladné.

Tabulka 13; Z počtu souloží uvedených v minulém bodě dosahují pohlavního vyvrcholení - orgasmu:

frekvence orgasmu	četnost	%	kumul.%
vůbec nikdy	123	9,6	9,6
méně než 1x ročně	64	5,0	14,7
několikrát za rok, nejvíce 1x měsíčně	215	16,8	31,5
několikrát měsíčně, nejvíce 1x za týden	444	34,8	66,3
2x nebo vícekrát za týden	379	29,7	96,0
denně anebo vícekrát denně	51	4,0	100,0
celkem	1276	100	

Tabulka 14; Vyjádřeno v procentech jsem při souložích uskutečněných v minulém roce dosáhla orgasmu:

orgasmus v %	četnost	%	kumul.%
v 90 - 100%	387	30,3	30,3
asi v 75%	302	23,7	54,0
asi v 50%	170	13,3	67,3
asi ve 25%	247	19,4	86,7
v 0%	170	13,3	100
celkem	1276	100,0	

Tabulka 15; Při souloži mám spíše:

pocity při souloži	četnost	%	kumul.%
nepříjemné pocity až bolesti	17	1,3	1,3
dojem, že jsem necitlivá, zůstávám chladná	36	2,8	4,2
příjemné pocity, které jsou stále stejné	133	10,4	14,6
příjemné pocity, které se stupňují jen do určitého bodu	449	35,2	49,8
příjemné pocity, které se stupňují až k vyvrcholení	641	50,2	100
celkem	1276	100,0	

3.4.3.2. Koitální debut

Věk při první souloži uvádíme v tabulkách 15 a 16. Z výsledků vyplývá, že nejčastější a také průměrný věk při první souloži je 17 let. Před patnáctým rokem života uskutečnilo první soulož 6,3% žen. Necelých 16% uskuteční první soulož až po 20. roce života.

Tabulka 16; V kolika letech jste souložila poprvé?

	celkem	minimum	maximum	průměr	směr. odchylka
věk při první souloži	1276	0	55,0	17,5	2,8

Tabulka 17; V kolika letech jste souložila poprvé? (četnosti)

věk	četnost	%	kumul.%
0	1	0,1	0,1
7	1	0,1	0,2
8	2	0,2	0,3
9	1	0,1	0,4
10	2	0,2	0,5
11	4	0,3	0,9
12	10	0,8	1,6
13	10	0,8	2,4
14	50	3,9	6,3
15	132	10,3	16,7
16	251	19,7	36,4
17	271	21,2	57,6
18	205	16,1	73,7
19	135	10,6	84,2
20	75	5,9	90,1
21	41	3,2	93,3
22	32	2,5	95,8
23	17	1,3	97,2
24	12	0,9	98,1
25	8	0,6	98,7
26	6	0,5	99,2
27	3	0,2	99,5
28	3	0,2	99,7
29	1	0,1	99,8
30	1	0,1	99,8
35	1	0,1	99,9
55	1	0,1	100
celkem	1276	100	

3.4.3.3. Počet sexuálních partnerů

Zajímali jsme se také o celkový počet sexuálních partnerů. Ačkoli průměrný počet dosahuje hodnoty 11,5, je nejčastější odpovědí jediný partner. Většina respondentek měla jednoho až pět sexuálních partnerů.

Tabulka 18; S kolika muži jste za celý život souložila?

	celkem	minimum	maximum	průměr	směr.odchylka
počet partnerů	1268	1	1000	11,5	44,9

Tabulka 19; S kolika muži jste za celý život souložila? (četnosti)

partnerů	četnost	%	kumul.%	partnerů	četnost	%	kumul.%
1	179	14,1	14,1	11 - 15	116	9,1	87,1
2	143	11,3	25,4	16 - 20	68	5,4	92,5
3	150	11,8	37,2	21 - 30	41	3,2	95,7
4	106	8,4	45,6	31 - 40	22	1,7	97,5
5	125	9,9	55,4	40 - 50	16	1,3	98,0
6	67	5,3	60,7	51 - 70	11	0,9	98,9
7	60	4,7	65,5	71 - 100	4	0,3	99,2
8	46	3,6	69,1	101 - 200	5	0,4	99,6
9	26	2,1	71,1	nad 200	5	0,4	100,0
10	87	6,9	78,0	celkem	1268		

3.4.3.4. Zkušenost se zneužitím a znásilněním

Všech respondentek jsme se dále ptali, zda mají zkušenost se sexuálním zneužitím nebo se znásilněním. Do 15 let věku bylo zneužito 11,9% respondentek. Zkušenost se znásilněním má desetina žen z výzkumného vzorku.

Tabulka 20; Byla jste někdy ve svém dětství (do 15 let) zneužita (sexuálně obtěžována) dospělou osobou?

zneužití	četnost	%	kumul.%
byla opakovaně	54	4,0	4,0
byla jednou	105	7,8	11,9
nebyla	1180	88,1	100
celkem	1339	100,0	

Tabulka 21; Byla jste někdy k pohlavnímu styku přinucena násilím?

	četnost	%	kumul.%
byla opakovaně	26	1,9	1,9
byla jednou	108	8,1	10,0
nebyla	1205	90,0	100
celkem	1339	100	

3.4.3.5. Sexuální orientace

Zajímalo nás, kolik respondentek je orientováno homosexuálně. Za lesbičku se považuje 3,1% respondentek a dalších 8,1% se není zcela jisto.

Tabulka 22; Považujete se za homosexuálku (lesbičku)?

	četnost	%	kumul.%
ano	41	3,1	3,1
nejsem si jista	109	8,1	11,2
ne	1189	88,8	100,0
celkem	1339	100	

3.4.4. Masturbační aktivity

3.4.4.1. Frekvence masturbace

Zásadní pro nás byly otázky týkající se masturbační aktivity. Výsledky ukazují, že zkušenost s masturbací má 94,1% respondentek. Pokud jde o frekvenci, skórovaly naše respondentky do odpovědí v rozmezí od několikrát denně přes méně než 1x ročně až po odpověď „vůbec nikdy“. 71,2% masturbuje alespoň několikrát za měsíc. Dalších 17,6% několikrát za rok.

Poměrně malé procento masturbuje méně než 1x za rok a 5,9% žen nemasturbuje nikdy.

Tabulka 23; K masturbaci u mne dochází:

K masturbaci u mne dochází	četnost	%	kumul.%
Denně anebo vícekrát denně	83	6,2	6,2
2x nebo vícekrát za týden	386	28,8	35,0
několikrát měsíčně, nejvíce 1x z týden	484	36,1	71,2
několikrát ročně, nejvíce 1x za měsíc	236	17,6	88,8
méně než 1x ročně	71	5,3	94,1
vůbec nikdy	79	5,9	100,0
celkem	1339	100	

Statistickými metodami jsme testovali, zda frekvence masturbace souvisí s dalšími sledovanými proměnnými, a to s věkem, s tím, zda má žena stálý partnerský vztah, zda byla zneužita nebo znásilněna, se sexuální orientací, postojem k masturbaci, s jejím vzděláním a náboženským vyznáním.

Frekvence masturbace se na hladině významnosti $p < 0,001$ signifikantně lišila u žen, které mají a nemají stálý partnerský vztah ($\chi^2 = 91,229$) a na hladině významnosti $p = 0,025$ u žen, které byly a nebyly znásilněny ($\chi^2 = 12,875$).

Podařilo se nám také prokázat zápornou korelaci mezi věkem a frekvencí masturbace, a to na hladině významnosti $p < 0,01$ ($R_s = 0,179$).

Další výše jmenované souvislosti se nepodařilo prokázat. V případě zneužití a náboženského vyznání nebyl rozdíl signifikantní. (U dalších proměnných, tedy sexuální orientace, postoje k masturbaci a vzdělání respondentek nebylo možné spolehlivě provést chí-kvadrát test.)

Na další otázky týkající se zkušeností s masturbací odpovídaly pouze masturbující respondentky.

Většina respondentek naposledy onanovala v posledních sedmi dnech. Pokud sloučíme odpovědi, zjistíme, že téměř 87% respondentek masturbovalo během posledních 4 týdnů, přibližně 10% v rozmezí 4 týdnů a jednoho roku a 2,7% před více než rokem.

Více než polovina respondentek někdy po skončení masturbace orgasmem začne znovu onanovat.

Tabulka 24; Naposledy jsem onanovala:

	četnost	%	kumul.%
v posledních 7 dnech	779	61,8	61,8
před 8 - 14 dny	177	14,0	75,9
před 2-4 týdny	139	11,0	86,9
před 4 týdny -6 měsíci	98	7,8	94,7
před 6 měsíci - 1 rokem	33	2,6	97,3
před 1 rokem - 5 lety	22	1,7	99,0
před více než 5 lety	12	1,0	100,0
celkem	1260	100	

Tabulka 25; Stává se, že po skončení masturbace orgasmem začnete znovu onanovat?

	četnost	%	kumul.%
ano	753	59,8	59,8
ne	507	40,2	100,0
celkem	1260	100	

Věk první masturbace se pohyboval v širokém rozmezí od narození do 60 let. Průměrný a také nejčastější věk byl 13 let. V tomto věku má zkušenost s masturbací více než polovina žen. 12,5% žen získalo zkušenost s masturbací až po 18. roce života. Několik respondentek získalo tuto zkušenost až po 40. roce.

Tabulka 26; V kolika letech jste onanovala poprvé?

	celkem	minimum	maximum	průměr	směr.odchylka
věk při první masturbaci	1260	0	60,0	13,4	5,1

Tabulka 27; V kolika letech jste onanovala poprvé? (četnosti)

věk	četnost	%	kumul. %	věk	četnost	%	kumul. %
0	4	0,3	0,3	20	31	2,5	95,0
2	1	0,1	0,4	21	11	0,9	95,9
3	15	1,2	1,6	22	8	0,6	96,5
4	18	1,4	3,0	23	8	0,6	97,1
5	40	3,2	6,2	24	5	0,4	97,5
6	35	2,8	9,0	25	9	0,7	98,3
7	22	1,7	10,7	26	2	0,2	98,4
8	29	2,3	13,0	28	3	0,2	98,7
9	33	2,6	15,6	29	1	0,1	98,7
10	63	5,0	20,6	30	5	0,4	99,1
11	53	4,2	24,8	33	1	0,1	99,2
12	183	14,5	39,4	34	1	0,1	99,3
13	194	15,4	54,8	35	2	0,2	99,4
14	142	11,3	66,0	36	2	0,2	99,6
15	129	10,2	76,3	40	2	0,2	99,8
16	89	7,1	83,3	48	1	0,1	99,8
17	52	4,1	87,5	50	1	0,1	99,9
18	45	3,6	91,0	60	1	0,1	100,0
19	19	1,5	92,5	celkem	1260	100	

Přibližně polovina respondentek si při první masturbaci neuvědomovala, že jde o sexuální chování.

Tabulka 28; Uvědomovala jste si hned při první masturbaci, že jde o součást sexuálního chování?

	četnost	%	kumul. %
ano	659	52,3	52,3
ne	601	47,7	100
celkem	1260	100,0	

3.4.4.2. Masturbace a orgasmus

14% respondentek dosahuje masturbací orgasmu každý den. Necelá třetina několikrát za týden a další necelá třetina několikrát za měsíc. Pokud tyto skupiny sloučíme, vychází, že tři čtvrtiny respondentek dosahují masturbací orgasmu více než jednou za měsíc. Méně často dosahuje orgasmu 20,3%. 4,2% masturbujících respondentek nedosahuje při onanii orgasmus.

Vyjádřeno v procentech, dosáhly tři čtvrtiny respondentek v posledním roce orgasmu při 90-100 % masturbací, desetina v 75% masturbací a menší část respondentek jej dosáhla v 50 nebo 25% masturbací. 5,3% masturbujících žen orgasmu nedosahovalo.

Tabulka 29; Při masturbaci dosahují orgasmu:

	četnost	%	kumul. %
denně anebo vícekrát denně	176	14,0	14,0
2x nebo vícekrát za týden	368	29,2	43,2
několikrát měsíčně, nejvíce 1x za týden	407	32,3	75,5
několikrát za rok, nejvíce 1x za měsíc	202	16,0	91,5
méně než 1x ročně	54	4,3	95,8
vůbec nikdy	53	4,2	100
celkem	1260	100,0	

Tabulka 30; Vyjádřeno v procentech jsem při masturbaci v průběhu minulého roku dosáhla orgasmu:

	četnost	%	kumul. %
asi v 90 - 100%	953	75,6	75,6
asi v 75%	127	10,1	85,7
asi v 50%	54	4,3	90,0
asi v 25%	59	4,7	94,7
v 0 %	67	5,3	100
celkem	1260	100	

Následující tabulka ukazuje, jak často masturbují ženy, které uvedly, že při masturbaci v posledním roce dosáhly orgasmu v 0%. Třetina z nich masturbuje nejméně několikrát za měsíc.

Tabulka 31; Orgasmus 0% - K masturbaci u mne dochází:

	četnost	%	kumul.%
denně anebo vícekrát denně	4	6,0	6,0
2x nebo vícekrát za týden	7	10,4	16,4
několikrát měsíčně, nejvíce 1x za týden	11	16,4	32,8
několikrát ročně, nejvíce 1x za měsíc	20	29,9	62,7
méně než 1x ročně	25	37,3	100,0
celkem	67	100	

Tabulky 31 a 32 zahrnují pouze ženy, které mají zkušenost jak se souloží, tak s masturbací.

S použitím Man-Whitney U testu se bylo zjištěno, že procento souloží respektive masturbací, při nichž ženy v posledním roce dosáhly orgasmu, se signifikantně liší na hladině významnosti $p < 0,001$. Zároveň zde byla zjištěna silná korelace: $R_s = 0,728$, $p < 0,001$.

Tabulka 32; Porovnání orgasmu při masturbaci a souloží

orgasmus	soulož		masturbace	
	četnost	%	četnost	%
denně anebo vícekrát denně	50	4,1	166	13,7
2x nebo vícekrát za týden	365	30,2	351	29,0
několikrát měsíčně, nejvíce 1x za týden	418	34,6	395	32,7
několikrát za rok, nejvíce 1x za měsíc	205	17,0	197	16,3
méně než 1x ročně	59	4,9	52	4,3
vůbec nikdy	112	9,3	48	4,0
celkem	1209	100,0	1209	100,0

Tabulka 33; Vyjádřeno v procentech jsem při souložích resp. masturbacích uskutečněných v minulém roce dosáhla orgasmu:

orgasmus v	soulož		masturbace	
	četnost	%	četnost	%
v 90 - 100%	360	29,8	923	76,3
asi v 75%	295	24,4	122	10,1
asi v 50%	163	13,5	49	4,1
asi v 25%	235	19,4	54	4,5
v 0%	156	12,9	61	5,0
celkem	1209	100,0	1209	100,0

Dále jsme se zajímali o to, zda se nějak liší orgasmus prožívaný při masturbaci od orgasmu zažívaného při souložích. Většina respondentek odpověděla, že ano. Těchto respondentek jsme se dále ptali, jak se orgasmy od sebe liší. Zda délkou, intenzitou nebo obojím. Respondentky mohly vybírat více možností. V odpovědích se objevují nejrůznější kombinace, 3 respondentky dokonce zaškrtnuly všechny možnosti zároveň. Nejčastěji, ve 25,4%, respondentky vybraly, že orgasmus při masturbaci je silnější. Jen o trochu nižší procento respondentek (23,8%) vybralo možnost, že je orgasmus naopak při masturbaci slabší.

Tabulka 34; Liší se Váš orgasmus při souložích a při masturbaci?

	četnost	%	kumul.%
ano	909	81,6	81,6
ne	205	18,4	100,0
celkem	1114	100	

Tabulka 35; Jak se liší Váš orgasmus při souloži a při masturbaci?

	četnost	%	kumul. %
Délkou: při masturbaci je delší	45	5,3	5,3
Délkou: při masturbaci je kratší	82	9,6	14,8
Intenzitou: při masturbaci je silnější	217	25,4	40,2
Intenzitou: při masturbaci je slabší	204	23,8	64,0
Délkou: při masturbaci je delší + intenzitou: při masturbaci je silnější	90	10,5	74,5
Délkou: při masturbaci je delší + intenzitou: při masturbaci je slabší	20	2,3	76,9
Délkou: při masturbaci je kratší + intenzitou: při masturbaci je slabší	149	17,4	94,3
Délkou: při masturbaci je kratší + intenzitou: při masturbaci je silnější	46	5,4	99,6
Délkou: při masturbaci je delší + délkou: při masturbaci je kratší + intenzitou: při masturbaci je silnější+ intenzitou: při masturbaci je slabší	3	0,4	100
celkem	856	100	

3.4.4.3. Způsoby masturbace

Více než dvě třetiny respondentek masturbují drážděním klitorisu a dalších 27% současným drážděním klitorisu a v pochvě. Pouze necelých 5% preferuje samotné dráždění v pochvě.

Pokud jde o způsob masturbace, využívá více než polovina respondentek nejčastěji stimulování klitoridální oblasti prsty. Po přibližně osmi procentech respondentek využívá techniky vkládání předmětů do vagíny, polštář nebo deku mezi nohama a dráždění vnějších částí genitálu. Kromě technik uvedených v tabulce 32 respondentky uváděly také dráždění anální oblasti a bradavek, dráždění hráze a hýždí, hlazení stehien, obličej a celého těla, dráždění genitálií třením o pevný předmět (nábytek, zábradlí), popotahování kalhotek, olizování si prstů, zavěšení na hrazdě nebo šplhání na tyči (viz níže), slovní povzbuzování, samotný svalový tonus a pouhou fantazií.

Tabulka 36; Při masturbaci preferuji - vyberte nejčastější způsob:

	četnost	%	kumul. %
dráždění klitorisu	842	68,0	68,0
dráždění v pochvě	61	4,9	72,9
dráždění v pochvě se současným drážděním klitorisu	336	27,1	100
celkem	1239	100	

Tabulka 37; Nejčastěji masturbuji - vyberte jednu možnost:

	četnost	%	kumul. %
třením stehem o sebe	31	2,5	2,5
vkládáním předmětů do vagíny	101	8,0	10,5
popotahováním velkých a malých pysků	20	1,6	12,1
s polštářem nebo dekou mezi nohama	99	7,9	19,9
třením o prostěradlo	23	1,8	21,7
vsedě kolíbáním dopředu dozadu	11	0,9	22,6
drážděním vnějších částí genitálu vibrátorem	96	7,6	30,2
stimulováním klitoridální oblasti prsty	693	55,0	85,2
manipulací Venušíným pahorkem	33	2,6	87,9
stimulací vchodu vagíny	87	6,9	94,8
stimulací proudem vody	46	3,7	98,5
další způsoby	20	1,5	100,0
celkem	1260	100	

Protože techniku zavěšení na hrazdě nebo šplhání na tyči neobsahovala žádná námi prostudovaná literatura, příkládám doslovný popis od respondentky:

„Příjemný pocit se poprvé dostavil na 1. stupni ZŠ při šplhu v tělocviku, kdy kromě stažení svalů pochvy, docházelo také ke tření klitorisu. Tento pocit jsem okamžitě toužila zopakovat a tak jsem pátrala v knihách. Na základě informací z knížek o lidské sexualitě jsem se postupně naučila pracovat se svaly v pochvě, které mě při intenzivním stažení stimulují natolik, že vyvrcholím. Nedotýkám se rukama, pouze se zavěším a přitáhnu např. na hrazdě. Myslím na lidi, které mám ráda a soustředím se. Vznikne svalové napětí, při kterém se stáhnou i svaly v pochvě. Orgasmus přichází cca do 60 vteřin!

Po něm se pustím a přichází celkové uvolnění a doslova příliv energie. Tuto zkušenost jsem sdílela asi se třemi ženami a jedním bisexuálním mužem, kteří mi popsali podobné praktiky."

V další otázce respondentky vybíraly, co při masturbaci využívají nejčastěji. V doplňující otázce mohly napsat, co dalšího používají. Více než tři čtvrtiny respondentek nejčastěji používají vlastní ruku, 11,4% proud vody a 9,5% vibrátor nebo umělý penis.

V doplňující otázce se objevovaly nejružnější předměty falického tvaru, například různé druhy zeleniny, deka nebo polštář, erotické pomůcky, nábytek, omyvatelné předměty denní potřeby (například propisovačka) a různé vibrující přístroje (elektrický zubní kartáček, míchátko na kávu, automatická pračka, vzduchovací strojek od akvária).

Tabulka 38; Nejčastěji k onanii používám - vyberte jednu možnost:

	četnost	%	kumul.%
vlastní ruku	976	77,5	77,5
proud vody	142	11,3	88,8
vibrátor nebo umělý penis	119	9,4	98,2
jiné	23	1,8	100
celkem	1260	100,0	

18,1% respondentek často využívá při masturbaci nějaké erotické či pornografické materiály. Necelá polovina je využívá jen občas. Sloučíme-li tyto dvě odpovědi, zjistíme, že dvě třetiny žen takové materiály někdy využívají.

Tabulka 39; Používáte při onanii nějaké erotické (pornografické) materiály?

	četnost	%	kumul.%
ano, často	228	18,1	18,1
ano, občas	602	47,8	65,9
nikdy	430	34,1	100,0
celkem	1260	100,0	

Dále jsme se ptali, zda respondentky někdy spojily masturbaci se sebezpoškozováním a případně s jakým. Dvě respondentky se při masturbaci řezaly, 20 respondentek uvedlo masochistické praktiky, například spanking nebo škrábání se.

Tabulka 40; Spojila jste někdy masturbaci se sebezpoškozováním?

	četnost	%	kumul.%
ano	42	3,3	3,3
ne	1218	96,7	100,0
celkem	1260	100	

3.4.4.4. Masturbační fantazie

Další část výzkumu se týkala fantazií, které ženy mívají během masturbace. Respondentky zde mohly zaškrtnout více možností. Pokud jde o objekt fantazií, týkaly se nejčastěji jejich fantazie sexu s někým jiným, než je jejich partner. Takové fantazie někdy mívají více než dvě třetiny respondentek. Jen o málo nižší počet žen mívá fantazie o svém partnerovi. 38,7% žen si představuje sex s více muži a přibližně jedna třetina sex se ženou. Na posledním místě je skupinový sex.

Statisticky jsme zkoumali, zda ženy, které mají fantazie o vlastním partnerovi anebo jiném muži liší podle délky partnerského vztahu. Na hladině významnosti $p < 0,05$ jsme potvrdili signifikantní rozdíl délky partnerského vztahu mezi ženami, jejichž fantazie se týkají jejich partnera a ženami, jejichž fantazie se týkají jiného muže. ($t = -2,246$, $Df = 583$, $p = 0,025$).

Pokud jde o aktivity ve fantaziích, mívá nejvíce žen (61,3%) fantazie o sexu, při němž jsou v submisivní roli. Jen o něco málo méně žen (56,9%) si představuje něžný sex. Přibližně jedna třetina respondentek si představuje, že je při sexu pozorována další osobou. 1,3% respondentek při masturbaci fantazie nemá. Některé respondentky v doplňující otázce uvedly, že se věnují pouze svým fyzickým pocitům, jiné uvedly, že

„vypnou mozek a nemyslí na nic“. Podrobnější výsledky ukazuje Tabulka 41.

Tabulka 41; Při onanii si někdy představuji - zaškrtněte všechny vhodné možnosti:

	četnost	%
sex s jiným mužem	857	68,0
sex se svým partnerem	830	65,9
sex s více muži	487	38,7
sex se ženou	419	33,3
skupinový sex	297	23,6
celkem	1260	

Tabulka 42; Při onanii si někdy představuji - zaškrtněte všechny vhodné možnosti:

	četnost	%
sex, při kterém jsem v submisivní (podřizené) roli	771	61,2
něžný sex	717	56,9
jsem pozorována při sexu další osobou	429	34,0
pozorování dalších lidí při sexu	339	26,9
sex, při kterém jsem v dominantní (nadřizené) roli	308	24,4
to, že jsem znásilňována	301	23,9
to, že pociťuji bolest	139	11,0
jiné	58	4,6
to, že partner pociťuje bolest	31	2,5
nepředstavuji si nic	16	1,3
celkem	1260	

V doplňující otázce mohly respondentky také uvést, co jiného si představují. Objevovaly se tyto odpovědi: „divoký sex“, „drsnější sex“, „hezké prostředí, milou společnost, vůni“, „svého přítele při souloži s jinou ženou“, „že jsem muž a mám sex se ženou“, „rozkoš, kterou způsobují partnerce“, „sex na veřejnosti“, „sex se zvířaty“, „že mám málo času a někdo může otevřít dveře do koupelny“.

3.4.4.5. Masturbace a další osoby

Více než polovina respondentek někdy masturbovala před další osobou. V doplňující otázce ve valné většině případů uvedly, že šlo o jejich partnera. Některé ale také masturbovaly před kamarádkou anebo ještě v dětském věku před rodinnými příslušníky. Některé respondentky také upřesnily, že tak činily v rámci „sexu po internetu“.

Velká většina respondentek našeho výzkumu se za svou masturbaci nestydí.

Tabulka 43; Masturbovala jste někdy před nějakou další osobou?

	četnost	%	kumul.%
ano	677	53,7	53,73
ne	583	46,3	100
celkem	1260	100	

Tabulka 44; Stydíte se za masturbaci?

	četnost	%	kumul.%
ano	187	14,8	14,8
ne	1073	85,2	100,0
celkem	1260	100	

Na další otázky již odpovídaly i ženy, které samy nemasturbují. Necelé tři čtvrtiny respondentek našeho výzkumu masturbaci považují za přirozenou součást zdravé sexuality. Pro 22,9% je to nouzová varianta, při nedostatku partnerského sexu. Pro necelá 3% představuje neškodný zlovyk. Podle několika málo respondentek by se člověk měl masturbace vyvarovat, neboť je nevhodná či škodlivá.

Nadpoloviční většina respondentek o masturbaci někdy mluví s partnerem či partnerkou. 40% respondentek o ní mluvilo s přáteli. Nevelké procento žen o masturbaci mluví s rodiči, sourozenci, odborníkem anebo někým dalším. 27,6% respondentek o masturbaci nemluví s nikým.

Tabulka 45; Jaký je Váš postoj k masturbaci?

	četnost	%	kumul.%
masturbace je škodlivá, člověk by se jí měl rozhodně vyvarovat	12	0,9	0,9
je neslušná, nevhodná, člověk by se jí měl vyvarovat	13	1,0	1,9
je to zlozvyk, ale nikomu neškodí	37	2,8	4,6
je to neškodná nouzová varianta při nedostatku partnerského sexu	306	22,9	27,5
je to přirozená součást zdravé sexuality	971	72,5	100,0
celkem	1339	100	

Tabulka 46; Mluvíte někdy o masturbaci s dalšími osobami? - zaškrtněte všechny vhodné možnosti:

	četnost	%
Ano, s partnerem	798	59,6
Ano, s přáteli	535	40,0
Ano, se sourozenci	65	4,9
Ano, s někým jiným	46	3,4
Ano, s rodiči	37	2,8
Ano, s odborníkem	23	1,7
S nikým o tom nemluví	369	27,6
celkem	1339	

Na závěr nás zajímalo, zda respondentky někdy viděly masturbovat svého partnera a jaké pocity to v nich vyvolalo. 39,4% jej nikdy nevidělo. Z těch, které ano, to většinu vzrušilo. Asi 10% respondentek partnera vidělo, ale nechalo je to chladnými. Poměrně malé procento respondentek se stydělo, zlobilo anebo se jim to hnusilo.

Tabulka 47; Viděla jste někdy masturbovat svého partnera? Jaké jste měla pocity?

	četnost	%	kumul.%
Ne, neviděla	528	39,4	39,4
Ano viděla, styděla jsem se	30	2,2	41,7
Ano viděla, hnusilo se mi to	15	1,1	42,8
Ano viděla, vzrušilo mne to	607	45,3	88,1
Ano viděla, rozzlobilo mne to	24	1,8	89,9
Ano viděla, nic to se mnou nedělalo	135	10,1	100,0
celkem	1339	100	

3.5. Diskuze

V následující kapitole shrneme výsledky zde prezentovaného výzkumu, porovnáme je s některými domácími i zahraničními poznatky a pokusíme se o jejich zasazení do souvislostí a případně interpretaci. Pro lepší přehlednost je diskuze členěna do obdobných oddílů jako samotná výsledková část.

Na počátku se zastavíme u omezení a nedostatků našeho výzkumného projektu, v závěru nastíníme další možné využití zde prezentovaných dat i tématu, a to v oblasti výzkumu i lékařské, terapeutické a poradenské praxe.

U každého výzkumu, který svá data získává sebezposouzením dotazovaného, může dojít k záměrnému i nevědomému zkreslení údajů, a u dotazníků týkajících se choulostivých témat o to více. Zkoumání týkající se sexuality je vždy mnohonásobně zatíženo nároky na zajištění bezpečného prostředí a anonymity pro dotazované. Protože se jedná o tak intimní téma, rozhodli jsme se použít dotazník distribuovaný na internetu, neboť jsme předpokládali, že tato forma umožní respondentkám cítit se bezpečněji, než kdyby měly například vyplňovat dotazník papírový. Tato forma má samozřejmě i své nevýhody. Je možné, že dotazník některé osoby vyplňovaly pouze žertem, například muži, pro něž nebyl určen, ale mohli se jej chtít prohlédnout. Myslíme si však, že vzhledem k vysokému počtu respondentů by odpovědi několika takových osob neměly celkové výsledky nijak výrazně ovlivnit.

Uživatelky internetu tvoří pouze část naší ženské populace a servery a konference, ze kterých se k dotazníku dostala většina respondentek, navštěvují pouze některé z nich. Tato skutečnost zřejmě ovlivnila rozložení našeho výběrového

souboru například podle věku a vzdělání a ekonomické aktivity a mohlo ovlivnit i odpovědi na další otázky.

Je také pravděpodobné, že ženy, které mají k masturbaci anebo k sexu obecně negativní či zdráhavé postoje nebudou dotazník na toto téma vůbec otevírat, natož vyplňovat.

Je možné, že tato okolnost ovlivnila výsledky některých částí výzkumu, například nízký počet respondentek, které nikdy nemasturbují, a nízký počet respondentek, které v dotazníku vyjádřily negativní postoje vůči této aktivitě.

3.5.1. Partnerské vztahy a potřeba pohlavního vybití

Většina respondentek má stálý partnerský vztah a to v trvání od 1 měsíce do 44 let. Potřeba pohlavního vybití má více než polovina respondentek 2x a vícekrát za týden. Další pětina několikrát měsíčně. Tyto výsledky by mohly zhruba odpovídat výsledkům Weisse a Zvěřiny (2001), kteří zjistili průměrnou potřebu pohlavního vybití českých žen 8,6x za měsíc v roce 1993 a 8,8 v roce 1998.

3.5.2. Partnerské sexuální aktivity

3.5.2.1. Frekvence soulože a sexuální vzrušení

Necelá polovina žen z výzkumného vzorku souloží několikrát za týden a necelá třetina několikrát za měsíc. 4,6% respondentek souloží každý den. Výsledky můžeme porovnat se studií Janus a Janusová (1993), podle kterých 41% žen souloží několikrát týdně, 27% týdně. Ve výzkumu Januse a Janusové nalezneme vyšší procento žen, které souloží každý den, tedy 8%. Ve výzkumu Weisse a Zvěřiny (2001) byla zjištěna frekvence soulože 7,8 za měsíc v roce 1993 a 7,3 v roce 1998. Spira a kol. (1994) uvádí medián počtu pohlavních styků francouzských žen 7 za měsíc, Michael a kol. (1994) 6 za měsíc v případě Američanek a Johnsonová a kol. (1992) 4,7 v případě Britek.

Necelých 5% respondentek našeho výzkumu doposud nesouložilo. Ve výzkumu Weisse a Zvěřiny (2001) se procento žen, které doposud nesouložily, pohybovalo okolo 8%.

Vzrušení ženy dosahují především drážděním klitorisu (52%), dále pak drážděním klitorisu i pochvy současně (36%), drážděním v hloubce pochvy (6%) a drážděním poševního vchodu (5%). 2% žen vzrušení nedosahují. Oproti výsledkům Weisse a Zvěřiny (2001) vyšlo v našem výzkumu o 10% méně žen vzrušivých klitoridálně a v součtu o 9% méně žen dráždivých vaginálně. Taktéž o 3% méně žen odpovědělo, že nejsou vzrušivé. Tyto rozdíly by mohly být dány tím, že na náš dotazník odpovídaly především ženy s kladným postojem k masturbaci, při níž, jak bylo v tomto výzkumu zjištěno, využívá většina dráždění klitorisu.

3.5.2.2. Koitální debut

Nejčastější a také průměrný věk při první souloži je 17 let. Před patnáctým rokem života uskutečnilo první soulož 6,3% našich respondentek. Necelých 16% uskuteční první soulož až po 20. roce života. Ve výzkumu Weisse a Zvěřiny (2001) je nižší procento žen souložících před 15. rokem života (2%) a vyšší procento žen, které první soulož uskutečnily až po 20. roce života (19%). Ve výzkumu Januse a Janusové (1993) je zohledněn také aktuální věk respondentek. Ve věkové skupině do 26 let, ve které je největší počet našich respondentek, zaznamenal dokonce 21% žen, které souložily před 15. rokem života. Po 19. roce života uskutečnilo první soulož 17% respondentek, což odpovídá našim výsledkům. Rozdíl oproti výzkumu Weisse a Zvěřiny (2001) může být dán posunem, který nastal v časovém odstupu mezi naším a tímto výzkumem. Může být dán také tím, že náš vzorek není výběrový (například v něm převažují mladší ženy).

3.5.2.3. Počet sexuálních partnerů

Zkoumání počtu sexuálních partnerů se v posledních desetiletích pojí především s šířením pohlavně přenosných nemocí. V zahraničních výzkumech se sledují i sociodemografické charakteristiky, které mohou mít s počtem sexuálních partnerů souvislost. Průměrný počet sexuálních partnerů v našem výzkumu byl 11,5. Oproti výzkumu Weisse a Zvěřiny (2001) jsme zaznamenali vyšší podíl respondentek, které měly mezi 6 a 20 partnery. V zahraničních výzkumech se objevují nižší počty sexuálních partnerů, například Spira a kol. (1994) konstatují průměrný počet partnerů francouzských žen 3,3. Průměrný počet sexuálních partnerů Britek udává Johnsonová a kol. (1992) 3,4.

3.5.2.4. Zkušenost se zneužitím a znásilněním

11,9%, respondentek bylo v dětství zneužito. Ve výzkumu Weisse a Zvěřiny (2001) to bylo 8,4 resp. 10,4%. Janus a Janusová (1993) zaznamenali 23% žen, uvádějících zkušenost se sexuálním zneužitím. Tento výrazný rozdíl může souviset také s odlišným chápáním pojmu „zneužití“ v naší a americké společnosti.

Znásilněno bylo 10% žen z našeho výzkumného vzorku, což je o něco málo méně, než ve druhém výzkumu (11,6 a 13,5%). Tento rozdíl mohl způsobit nižší průměrný věk respondentek našeho výzkumu.

3.5.2.5. Sexuální orientace

Za lesbičku se považuje 3,1% respondentek a dalších 8,1% se není zcela jisto. Tyto výsledky jsou vyšší než ve výzkumu Weisse a Zvěřiny (2001). Vysoké procento lesbiček může být způsobeno tím, že se dotazník dostal mezi homosexuálně orientované ženy a ty si jej šířily mezi sebou. Svou roli také mohlo sehrát to, že většina našich respondentek bydlí ve velkém městě, neboť podle Spiry a kol. (1994) je v městech daleko vyšší zastoupení homosexuálních jedinců než na venkově.

Můžeme však dodat, že námi zjištěné zastoupení homosexuálně orientovaných žen ve vzorku odpovídá údajům zjištěným v některých zahraničních výzkumech, například Fay a kol. (1989) uvádí 3,3% homosexuálních jedinců v populaci a Diamond (1993) 3,1% žen. Obecně se údaje o zastoupení homosexuálních jedinců v populaci v zjištěné v různých výzkumech dosti liší.

3.5.3. Masturbační aktivity

3.5.3.1. Frekvence masturbace

4,1 % respondentek našeho výzkumu alespoň někdy masturbovalo. Toto číslo je mnohem vyšší než procenta zjištěná v dalších výzkumech sexuálního chování (Weiss a Zvěřina, 2001; Alfreda Spiry a kol., 1994; Michaela a kol., 1994 a další).

Rovněž frekvence masturbace je vyšší, než v zahraničních výzkumech. 6,2 % respondentek uvedlo, že masturbují denně anebo vícekrát denně. 28,8% masturbuje 2x nebo vícekrát za týden, 36,1% jednou týdně až několikrát měsíčně, 17,6% jednou měsíčně až několikrát za rok a 5,3% masturbuje méně než 1x ročně.

Oproti tomu Michael a kol. (1994) uvádí, že jednou nebo vícekrát za týden masturbuje 8% žen (z celkové populace). 2x až 3x za měsíc onanuje 9% žen, 6x až 12x za rok masturbuje 10% žen. 1x až 5x za rok 15% žen. Podle Januse a Janusové (1993) masturbuje denně 1% žen, několikrát za týden 9% žen, týdně 13% žen a měsíčně 15% žen. Zřídka kdy onanuje 34% žen.

Tento rozdíl může být způsoben zčásti posunem ve skutečném sexuálním chování, z části tím, že věkový průměr výběrového vzorku je nižší než v základním souboru, a z části již zmíněnou možností, že ženy s negativním postojem k masturbaci nevyplnily náš dotazník.

3.4.4.2. Masturbace a orgasmus

14% respondentek dosahuje masturbací orgasmu každý den. Necelá třetina několikrát za týden a další necelá třetina několikrát za měsíc. Méně často dosahuje orgasmu 20,3%.

Je zajímavé, že masturbací ženy dosahují orgasmu častěji než při souloži. Pokud jde o frekvenci orgasmu v kategoriích jako „každý den“, „několikrát za týden“ atd., mohli bychom předpokládat, že je tak tomu díky více příležitostem, které má žena k masturbaci, neboť není na nikom dalším závislá. Nicméně častější orgasmus při masturbaci se prokázal i tehdy, když jsme porovnávali údaje o tom, v kolika procentech masturbací respektive souloží v posledním roce respondentky orgasmu dosáhly a tento rozdíl byl statisticky významný. Potvrzuje se tím tvrzení Masterse a Johnsonové (1966), že při masturbaci proběhne více orgasmů než při jakémkoli druhu stimulace partnerem. Dále se prokázala korelace mezi tím, v kolika procentech masturbací, respektive souloží v posledním roce respondentky orgasmu dosáhly. Ukazuje, že ženy, které častěji dosahují orgasmu masturbací, jsou také častěji úspěšné dosahování orgasmu při souloži. Tato zjištění svědčí ve prospěch toho, že by se seznamování s reakcemi vlastního těla formou masturbace dalo využívat v rámci léčby žen, které mají problémy s dosahováním orgasmu při partnerském sexu.

Pokud jde o porovnání orgasmu při masturbaci a souloži, co se týká intenzity a délky, uváděly ženy různé výsledky. Zdá se tedy, že tato záležitost je velice individuální a může se i u jedné ženy při různých příležitostech nebo v různých obdobích lišit.

Dále bylo zjištěno, že masturbaci provozují i ženy, které při ní nikdy nedosahují orgasmu (tvoří 4,2%). Třetina z nich masturbuje nejméně 2x za měsíc. Tento jev nalezneme i v práci Ruth Cliffordové (1978). Z jejího vzorku 100 mladých žen masturbovalo 49 s dosažením orgasmu a dalších 25 bez něj.

Autorka však tyto výsledky nijak neinterpretuje. My bychom se je mohli pokusit dát do souvislosti s naším zjištěním, že 10,4% žen pocituje při souloži příjemné pocity, které zůstávají celou dobu stejné (nestupňují se k orgasmu). Je tedy možné, že rovněž při masturbaci zažívají některé ženy příjemné pocity a cílem jejich onanie jsou samotné tyto pocity a nikoli orgasmus.

3.4.4.3. Způsoby masturbace

Tato práce potvrdila zásadní význam klitorisu při masturbaci. Jeho dráždění preferuje 95,1% respondentek (z toho 27,1% ve spojení s drážděním pochvy).

Pokud jde o techniky masturbace, odpovídají výsledky předchozímu výzkumu Ivety Jonášové (2004) a potvrzují, že nejčastějším způsobem je stimulování klitoridální oblasti prsty, dále pak o vkládání předmětů do vagíny. Kromě Jonášovou zaznamenaných technik však naše výsledky ukázaly význam dalších způsobů dráždění, především dráždění anální oblasti a dráždění bradavek, dráždění hráze a hýždí, dráždění genitálií třením o pevný předmět, samotný svalový tonus a pouhou fantazii. Větší pozornost jistě zaslouží technika zavěšení na hrazdě nebo šplhání na tyči, u níž respondentka uvedla, že se ji lze naučit podle návodu. Bylo by tedy zajímavé zjistit, zda ji lze použít při léčbě žen, které mají problémy s dosahováním orgasmu.

Překvapivě velká část respondentek našeho výzkumu (65,9%) při masturbaci někdy využívá erotické či pornografické materiály. Tato skutečnost může souviset se snadnou dostupností těchto materiálů v posledních letech, ale také s tím, že v našem výběrovém vzorku mohou být, jak již bylo uvedeno, především ženy, které mají kladný postoj k masturbaci a k sexualitě vůbec. Je tedy možné, že mají vyšší tendenci k experimentování, včetně využívání erotických materiálů.

3.4.4.4. Masturbační fantazie

Andrew Stanway (1991) uvádí obtíže, které mohou mít respondentky, když jsou požádány o to, aby popsaly svou oblíbenou masturbační fantazii. Problémem může být už to, že takových fantasií mají více, že se během života různě mění nebo že se za ni stydí. Naopak pomoci by respondentkám mohlo to, že se v posledních letech rozšířily knihy o ženských sexuálních fantasiích autorek Nancy Friday (1998, 2001) a Hany Fifkové (2005).

Kinsey a kol. (1953) uvádí, že se fantazie při masturbaci aspoň někdy objevila u 64% žen. V jeho výsledcích shodně jako v našem výzkumu, ženy udávají, že se v jejich masturbačních fantasiích vyskytují představy heterosexuálních, homosexuálních, sado-masochistických, zoofilních i dalších sexuálních aktivit. Některé ženy přitom měly fantazie pouze z jedné z těchto kategorií, jiné měly fantazie různorodé. Naše výsledky se od výsledků Kinseyho a kol. liší především vyšším výskytem fantasií o sexu se ženou (33,3% oproti Kinsey a kol.: 10%). Tato skutečnost může odrážet posun v masturbačních fantasiích, který nastal od 50. let minulého století. Může však být také ovlivněna poměrně vysokým zastoupením homosexuálních žen v našem výzkumném vzorku, jež bylo rozebráno výše.

Náš výzkum potvrdil závěry Hickse a Leitenberga (2001) a Pelletiera a Herolda (1988), a to že s délkou partnerství klesá procento sexuálních fantasií se stálým partnerem a zvyšuje se proporce fantasií, v nichž se objevuje někdo jiný.

3.4.4.5. Masturbace a další osoby

Masturbaci považuje za přirozený projev lidské sexuality 72,5% respondentek. Můžeme porovnat s výsledky Weisse a Zvěřiny (2001), kde stejnou odpověď uvedlo v roce 1993 58% žen a v roce 1998 67% žen. Za škodlivou ji považovalo 0,9% našich respondentek a 10% respondentek druhého jmenovaného

výzkumu. Naše výsledky tedy můžeme interpretovat jako postupující liberalizaci postoje k masturbaci. Mohou však být také výrazně ovlivněny tím, že ženy s negativním postojem k masturbaci nevyplňovali dotazník na toto téma. Podle zahraničních výzkumů bývají postoje lidí k sexuálním otázkám ovlivněny různými faktory, nejsilněji pak náboženským přesvědčením (Weiss, Zvěřina, 2001). Výsledky této části práce tedy mohou také být ovlivněny tím, že většinu respondentek tvoří ženy bez náboženského vyznání.

Stejně faktory mohly ovlivnit i vysoké procento respondentek, které uvedly, že se za svou masturbaci nestydí, to, že více než polovina respondentek někdy masturbovala před další osobou (ve valné většině před partnerem), a to, že většina respondentek, které viděly masturbovat svého partnera, reagovala sexuálním vzrušením.

Na druhou stranu, ačkoli respondentky vyjadřují kladné postoje k masturbaci a ve většině uvádějí, že se za ni nestydí, 27,6% respondentek o ní s nikým nehovoří. S partnerem o ní mluví 59,6% a s přáteli 40% respondentek. Velmi málo žen se na toto téma hovoří s rodinnými příslušníky, obzvláště s rodiči. Tuto skutečnost můžeme vysvětlit přetrvávajícím tabu, které se tohoto tématu týká. Toto tabu mohlo mnoho žen odradit i od vyplnění našeho dotazníku. Mnoho respondentek doplnilo odeslaný dotazník e-mailem s komentářem, který přece jen pocity studu vyjadřoval, například, že „se červenají ještě po dvou týdnech od vyplnění“.

3.5.5. Další možnosti výzkumu

Další výzkum v oblasti masturbace a masturbačních fantazií žen by se mohl soustředit na hledání hlubších souvislostí. Bylo by například zajímavé zkoumat, proč při masturbaci dochází k více orgasmům než při souloži, zda rozdíl ve frekvenci masturbace u různých věkových skupin souvisí spíše

se změnou postojů nebo se sexuální apetencí dotyčných žen nebo zda masturbační fantazie ovlivňují masturbaci a partnerské sexuální aktivity.

Kvalitativnímu zkoumání by se mohly podrobit postoje, pocity viny a pocity zahanbení, spojené s masturbací, a rovněž masturbační fantazie.

Vývoj jak postojů, tak samotné masturbační aktivity by bylo také možné zkoumat longitudinálně.

V praxi by bylo užitečné systematickým způsobem ověřit možnosti využití masturbace při léčbě sexuálních dysfunkcí.

„Myslím, že zde své úvahy ukončíme. Všichni se přece shodujeme v tom, že téma onanie je téměř nevyčerpatelné“

Sigmund Freud 1912

4. Závěr

V této práci jsme se zabývali problematikou masturbace a masturbačních fantazií českých žen. V teoretické části se zabýváme historickým pozadím tohoto sexuálního chování, výsledky zahraničních studií, souvislostmi ženské masturbace a souvislostmi ženských sexuálních fantazií.

V praktické části jsme pak provedli mapující výzkum masturbace a masturbačních fantazií u českých žen. Pokusili jsme se prozkoumat některé základní souvislosti tohoto chování. Takto rozsáhlý výzkum je v naší společnosti prozatím ojedinělý a jeho výsledky považujeme za přínosné.

Rovněž považujeme za přínos to, že takovýto výzkum může pomoci k odtabuizování tématu masturbace. Mnoho našich respondentek i mnoho mužů, kteří se o výzkumu dozvěděli, na toto téma posléze hovořilo se svým partnerem nebo partnerkou.

Nejdůležitější výsledky na závěr shrneme v bodech:

- ✓ Zkušenost s masturbací má 94,1% žen.
- ✓ 71,2% masturbuje alespoň několikrát za měsíc.
- ✓ Frekvence masturbace negativně koreluje s věkem.
- ✓ Frekvence masturbace se signifikantně liší podle toho, zda ženy mají či nemají partnerský vztah.
- ✓ Frekvence masturbace se signifikantně liší podle toho, zda ženy byly či nebyly znásilněny.
- ✓ Během posledních 4 týdnů masturbovalo téměř 87% respondentek. Dalších 17,6% několikrát za rok. Poměrně malé procento masturbuje méně než 1x za rok a 5,9% žen nemasturbuje nikdy.
- ✓ Průměrný a také nejčastější věk první masturbace je 13 let.
- ✓ 52,3% žen si při první masturbaci neuvědomovalo, že jde o sexuální chování.
- ✓ 4,2% masturbujících žen při masturbaci nedosahuje orgasmu.
- ✓ Procento masturbací, při nichž ženy v posledním roce dosáhly orgasmu, se signifikantně liší od procenta takových souloží.
- ✓ Orgasmus při souloží se dle 81,6% žen liší od orgasmu při masturbaci.
- ✓ Ženy nejčastěji masturbují drážděním klitoridální oblasti prsty. Po přibližně osmi procentech respondentek využívá techniky vkládání předmětů do vagíny, polštář nebo deku mezi nohama a dráždění vnějších částí genitálu.
- ✓ Ženy, u nichž se při masturbaci objevuje fantazie vlastního partnera a fantazie jiného muže, se signifikantně odlišují v délce partnerského vztahu.
- ✓ 85,2% žen se za svou masturbaci nestydí.
- ✓ 72,5% žen považuje masturbaci za přirozenou součást lidské sexuality.

Literatura

- Arendt , W. B., Foehl, J. C., & Good, F. E.: Specific sexual fantasy themes: A multidimensional study. *Journal of Personality and Social Psychology*, 1985, 48: 472-480.
- Baumeister a kol.: *Personality and Social Psychology Review*, 2001, Vol. 5, No. 3: 242-273.
- Cado, S., Leitenberg, H.: Guilt reactions to sexual fantasies during intercourse. *Archives of Sexual Behavior*, 1990, 19: 49-63.
- Cameron, P.: Note on time spent thinking about sex. *Psychological Reports*, 1967, 207:41-742.
- Cameron, P., Biber, H.: Sexual thought throughout the life-span. *Gerontologist*, 1973, 13: 144-147.
- Clifford, R.: Development of Masturbation in College Women. *Archives of Sexual Behavior*, 1978, 7: 559-573.
- Davidson, J.K.: Sexual fantasies among married males, an analysis of sexual satisfaction, situational contexts, and functions. *Social Spectrum*, 1985, 5: 139-153.
- Diamond, M.: Homosexuality and bisexuality in different populations. *Archives of Sexual Behavior* 1993, 22: 266-278.
- Dickinson, R. L.: *Human sex anatomy*. Baltimore, 1934
- Ellis, A.: *Ako milovat'*. Bratislava: Smena, 1970.
- Ellis, B. J., & Symons, D.: Sex differences in sexual fantasy: An evolutionary psychological approach. *Journal of Sex Research*, 1990, 27:527-555.
- Fay, R.E., Turner, C.F., Klassen, A.D. Gagnon, J.H.: Prevalence and patterns of same-gender sexual contact among men. *Science* 243, 1989, 343-348.
- Fifková, H.: *Erotické představy žen*. Praha: Mladá fronta, 2005.

- Freud, S.: *Spisy z let 1906 - 1909*. Praha: Psychoanalytické nakladatelství, 1999.
- Freud, S.: *Spisy z let 1909 - 1913*. Praha: Psychoanalytické nakladatelství, 1997.
- Freud, S.: *Spisy z let 1892 - 1899*. Praha: Psychoanalytické nakladatelství, 2000.
- Friday, N.: *Moje tajemná zahrada: Erotické fantazie žen*. Praha: Faun, 1998.
- Friday, N.: *Zakázané květiny : (nové erotické fantazie žen)*. Praha: Faun, 2001.
- Gardner, R. A.: The Normal-Sexual-Fantasy Consideration in Sex-Abuse Evaluations. *The American Journal of Family Therapy*, 2001, 29:83-94,
- Gerressuová, M., Mercerová, C.H., Grahamová, C.A., Wellingsová, K., Johnsonová, A.M.: Prevalence of Masturbation and Associated Factors in a British National Probability Survey. *Archives of Sexual Behavior* 2008, 37: 266-278.
- Hallová, L.: "Masturbation." *Encyclopedia of European Social History*. Ed. Peter tearsn. Vol. 4. Detroit: Charles Scribner's Sons, 2001. 6 vols, 279-289. *Gale Virtual Reference Library*. Gale. Central Library of Charles University. 7. března 2009
<<http://find.galegroup.com.onelog3.ruk.cuni.cz/gvrl/infomark.do?&contentSet=EBKS&type=retrieve&tabID=T001&prodId=GVRL&docId=CX3460500195&source=gale&userGroupName=karlova&version=1.0>>.
- Hessellund, H.: Masturbation and sexual fantasies in married couples. *Archives of Sexual Behavior* 1976, 5: 233 - 147.
- Hicks, T. V., Leitenberg, H.: Sexual Fantazies About One's Partner Versus Someone Else: Gender Differences in

- Incidence and Frequency, *Journal of Sex Research*, 2001, 38: 43-50.
- Hooperová, A.: *Erotické hračky*, Frýdek-Místek: Alpress, 2003.
- Janus, S., S., Janusová, C., L.: *The Janus Report on sexual behavior*. New York: John Wiley & Sons, Inc., 1993.
- Jones, J. C., & Barlow, D. H.: Self-reported frequency of sexual urges, fantasies, and masturbatory fantasies in heterosexual males and females. *Archives of Sexual Behavior*, 1990, 19: 269-279.
- Johnsonová, A.M., Wadsworthová, M., Wellingsová, K., Fieldová, J., Bradshaw, S.: *Sexual Attitudes and Lifestyles*, Oxford: Blackwell, 1994.
- Jonášová, I.: *Ženský orgasmus*, diplomová práce, 2004.
- Kaplanová, H.S.: No-nonsense therapy for six sexual malfunctions. *Psychology today*, 1974, 5: 77-80, 83-84.
- Kinsey, A. C., Pomeroy, W.B., Martin, C.E.: *Sexual behavior in the human male*. Philadelphia, W.B. Saunders, 1948.
- Kinsey, A.C., Pomeroy, W.B., Martin, C.E.: *Sexual behavior in the human female*. Philadelphia, W.B. Saunders, 1953.
- Klapilová, K., Weiss, P.: Pohlavní rozdíly v sexuálních fantaziích, *Sexuológia*, 2009, 2: 11-15.
- Kratochvíl, S.: Léčení anorgasmie a frigidity, *Praktický lékař*, 1979, 59: 923-925.
- Kratochvíl, S.: *Sexuální dysfunkce, příčiny a léčba*. Praha: Grada Publishing, 2003.
- Kontula, O., Haavio-Mannila, E.: Masturbation in a generational perspective. *Journal of Psychology and Human sexuality*, 2002, 14, 49-83.
- Laqueur, T.W.: *Solitary sex*, New York: Zone Books, 2004.
- Leitenberg, H., Detzer, M. J., & Srebnik, D.: Gender differences in masturbation and the relation of masturbation experiences in preadolescence and/or early adolescence to sexual behavior and sexual

- adjustment in young adulthood. *Archives of Sexual Behavior*, 1993, 22: 87-98.
- Leitenberg, H., Henning, K.: Sexual fantasy. *Psychological Bulletin*, 1995, 117 (3): 469.
- Lightfoot-Kleinová, H.: *Prisoners of Ritual: An Odyssey into Female Genital Circumcision in Africa*, New York: Harrington Park Press, 1989.
- Liu Guang-Ren, M.B.: An Investigation of Adolescent Health From China, New York: *Journal Of Adolescent Health*; 1997, 20:306-308
- Mageová, J.M., Stoneová, L.: Screen Images and Concepts of Sexual Agency in Science and Social Science, *Studies in Gender and Sexuality*, 2005,6(1):77-104.
- Masters, W.H., Johnsonová, V.E: *Lidská sexuální aktivita*, Praha : Horizont, 1970.
- Michael, R.T., Gagnon, J.H., Laumann, E.O., Kolata, G.: *Sex in America a definitive survey*. Boston: Little, Brown and Co., 1994.
- Morris, D.: *The Naked Ape: A Zoologist's Study of the Human Animal*, New York : McGraw-Hill, 1967.
- Pastor, Z: *Sexualita ženy*. Praha: Grada Publishing, 2007.
- Pelletier, L. A., & Herold, E. S.: The relationship of age, sex guilt, and sexual experience with female sexual fantasies. *Journal of Sex Research*, 1988, 24: 250-256.
- Pinkerton, S. D., Bogart, L. M., Cecil, H., Abramson, P.R.:Factors associated with masturbation in a collegiate sample. *Journal of Psychology and Human Sexuality*, 2002, 14: 103-121.
- Pondělíček, I.: *Každopádně sexualita: asi 50 tisíc slov o sexu pro mladé a starší*. Praha: Otakar II., 2000.
- Pondělíček, I., Pondělíčková-Mašlová, J.: *Lidská sexualita*. Praha: Avicenum, 1971.

- Spira, A., a kol.: *AIDS and sexual behavior*, Avebury: Ashgate, 1994.
- Stanway, A.: *Sexuální fantazie*. Praha: Knižní klub, 2000.
- Udry, J. R., Talbert, L. M., & Morris, N. M.: Biosocial foundations for adolescent female sexuality. *Demography*, 1986, 23: 217-227.
- Uzel, R.: *Mýty a pověry v sexu*. Praha: NAKLADATELSTVÍ XZY, 2004.
- Weinberg, M. S., Lottesová, I. L., Gordonová, L. E.: Social Class Background, Sexual Attitudes, and Sexual Behavior in Heterosexual Undergraduate Sample. *Archives of Sexual Behavior* 1997, 26, No 6: 625-278-642.
- Weiss, P.: Orgasmus u žen. *Česká a slovenská psychiatrie*, 2000, 96: 381-384.
- Weiss, P., Zvěřina, J.: *Sexuální chování v ČR - situace a trendy*. Praha: Portál, 2001.
- Wilson, G. D., & Lang, R. J.: Sex differences in sexual fantasy patterns. *Personality and Individual Differences*, 1981, 2: 343-346.
- Zvěřina, J.: *Sexuologie (nejen) pro lékaře*. Brno: Akademické nakladatelství CERM, 2003.

Příloha

Dotazník:

Dotazník je určen pouze pro ženy!!!

Tento výzkum je součástí mé diplomové práce na katedře psychologie FF UK. Jeho výsledky mají odborníkům zprostředkovat zatím málo prozkoumané údaje o masturbaci českých žen a o jejich masturbačních fantaziích. V budoucnu by práce mohla přispět k léčbě sexuálních dysfunkcí.

Vedoucím mé diplomové práce je Prof. PhDr. Petr Weiss, Ph.D.,
psycholog Sexuologického ústavu 1.LF UK a VFN

Dotazník je anonymní a jeho výsledky budou prezentovány v diplomové práci.

Prosím, zakroužkujte vždy platnou odpověď

- 1) Jste
 - a) žena
 - b) muž
- 2) Máte v současné době stálý partnerský vztah?
 - a) ano
 - b) ne
- 3) Kolik měsíců Váš vztah trvá?
- 4) V současné době byste potřebovala pohlavní vybití (soulož či masturbace)
 - a) Ne, nepotřebovala vůbec
 - b) Ano, potřebovala, a to méně než 1x ročně
 - c) Ano potřebovala, a to několikrát za rok, nejvíce 1x měsíčně
 - d) Ano potřebovala, a to několikrát měsíčně, nejvíce 1x za týden
 - e) Ano potřebovala, a to 2x nebo vícekrát za týden
 - f) Ano potřebovala, a to denně anebo vícekrát denně
- 5) Sexuálního vzrušení dosahuji **především**
 - a) drážděním poštváčku (klitorisu)
 - b) drážděním poševního vchodu
 - c) drážděním v hloubce pochvy
 - d) obojím stejně, tedy drážděním klitorisu i pochvy
 - e) necítím žádné sexuální vzrušení

- 6) K souloži s partnerem u mne dochází
- a) vůbec nikdy nebo méně než 1x ročně
 - b) několikrát za rok, nejvíce 1x měsíčně
 - c) několikrát měsíčně, nejvíce 1x z týden
 - d) 2x nebo vícekrát za týden
 - e) denně anebo vícekrát denně
 - f) nemám partnera
- 7) Z počtu souloží uvedených v minulém bodě dosahují pohlavního vyvrcholení – orgasmu
- a) vůbec nikdy nebo méně než 1x ročně
 - b) několikrát za rok, nejvíce 1x měsíčně
 - c) několikrát měsíčně, nejvíce 1x z týden
 - d) 2x nebo vícekrát za týden
 - e) denně anebo vícekrát denně
- 8) Vyjádřeno v procentech jsem při souložích uskutečněných v minulém roce dosáhla orgasmu
- a) V 0%
 - b) Asi v 25%
 - c) Asi v 50%
 - d) Asi v 75 %
 - e) V 90-100%
- 9) Při souloži mám spíše
- a) Nepříjemné pocity až bolesti
 - b) Dojem, že jsem necitlivá, zůstávám chladná
 - c) Příjemné pocity, které jsou stále stejné
 - d) Příjemné pocity, které se stupňují jen do určitého bodu
 - e) Příjemné pocity, které se stupňují až k vyvrcholení
 - f) Dosud jsem nesouložila
- 10) V kolika letech jste souložila poprvé?
- 11) S kolika muži jste za celý život souložila?
- 12) Byla jste někdy ve svém dětství (do 15 let) zneužita (sexuálně obtěžována) dospělou osobou?
- a) Nebyla
 - b) Byla jednou
 - c) Byla opakovaně
- 13) Byla jste někdy k pohlavnímu styku přinucena násilím?
- a) Nebyla
 - b) Byla jednou
 - c) Byla opakovaně
- 14) Považujete se za homosexuálku (lesbičku)?
- a) Ano

- b) Ne
- c) Nejsem si jista

15) K masturbaci u mne dochází

- a) vůbec nikdy
- b) méně než 1x ročně
- c) několikrát měsíčně, nejvíce 1x z týden
- d) několikrát měsíčně, nejvíce 1x z týden
- e) 2x nebo vícekrát za týden
- f) Denně anebo vícekrát denně

16) V kolika letech jste onanovala poprvé?

17) Naposledy jsem onanovala:

- a) v posledních 7 dnech
- b) před 14 dny
- c) před 1-4 týdny
- d) Před 4 týdny -6 měsíci
- e) Před 6 měsíci – 1 rokem
- f) Před 1 rokem – 5 lety
- g) Před více než 5 lety

18) Při masturbaci dosahuji orgasmu

- a) vůbec nikdy nebo méně než 1x ročně
- b) několikrát za rok, nejvíce 1x měsíčně
- c) několikrát měsíčně, nejvíce 1x z týden
- d) 2x nebo vícekrát za týden
- e) denně anebo vícekrát denně

19) Vyjádřeno v procentech jsem při masturbaci v průběhu minulého roku dosáhla orgasmu

- a) V 0 %
- b) Asi v 25%
- c) Asi v 50%
- d) Asi v 75%
- e) Asi v 90 - 100%

20) Uvědomovala jste si hned při první masturbaci, že jde o součást sexuálního chování?

- a) Ano
- b) Ne

21) Liší se Váš orgasmus při souloži a při masturbaci?

- a) ano, liší
- b) ne, neliší
- c) nemohu porovnat, při souloži nebo při masturbaci nedosahuji orgasmus

- 22) Jak se liší Váš orgasmus při souloži a při masturbaci? (možnost více odpovědí)
- délkou – při masturbaci je delší
 - délkou – při masturbaci je kratší
 - intenzitou – při masturbaci je silnější
 - intenzitou – při masturbaci je slabší
- 23) Při masturbaci jsem již někdy využila – **zaškrtněte všechny** vhodné možnosti
- Dráždění klitorisu
 - Dráždění v pochvě
 - Oba způsoby
 - Dráždění v pochvě jen se současným drážděním klitorisu
 - Jiné dráždění – popište v další otázce
- 24) Jaké jiné způsoby dráždění jste využila?
- 25) Při masturbaci preferuji - **vyberte nejčastější** způsob
- a) Dráždění klitorisu
 - b) Dráždění v pochvě
 - c) Oba způsoby
 - d) Dráždění v pochvě jen se současným drážděním klitorisu
- 26) Již jsem někdy masturbovala těmito způsoby – **zaškrtněte všechny** vhodné možnosti
- Třením stehů o sebe
 - Vkládáním předmětů do vagíny
 - Popotahováním velkých a malých pysků
 - S polštářem nebo dekou mezi nohama
 - Třením o prostěradlo
 - Vsedě kolíbáním dopředu dozadu
 - Drážděním vnějších částí genitálu vibrátorem
 - Stimulováním klitoridální oblasti prsty
 - Manipulací Venušíným pahorkem
 - Stimulací vchodu vagíny
 - Jinak – popište prosím v další otázce
- 27) Masturbovala jste někdy jiným způsobem, než jaké jsou uvedeny v předchozí otázce? Popište je, prosím
- 28) Nejčastěji masturbuji – **vyberte jednu** možnost
- a) Třením stehů o sebe
 - b) Vkládáním předmětů do vagíny
 - c) Popotahováním velkých a malých pysků
 - d) S polštářem nebo dekou mezi nohama
 - e) Třením o prostěradlo

- f) Vsedě kolíbáním dopředu dozadu
- g) Drážděním vnějších částí genitálu vibrátorem
- h) Stimulováním klitoridální oblasti prsty
- i) Manipulací Venušíným pahorkem
- j) Stimulací vchodu vagíny
- k) Jinak – popište

29) K onanii používám – **zaškrtněte všechny** vhodné možnosti

- Vlastní ruku
- Proud vody
- Vibrátor nebo umělý penis
- Něco jiného – popište prosím v následující otázce

30) Používáte k onanii něco jiného, kromě možností vyjmenovaných v předchozí otázce?
Popište, prosím

31) K onanii nejčastěji používám – **vyberte jednu** možnost

- a) Vlastní ruku
- b) Proud vody
- c) Vibrátor nebo umělý penis
- d) Něco jiného – popište co

32) V jaké poloze nejčastěji masturbujete – **vyberte jednu** možnost

- a) Vleže na zádech
- b) Vleže na břicho
- c) Vleže na boku
- d) Vsedě
- e) Ve stoje

33) Používáte při onanii nějaké erotické (pornografické) materiály?

- a) Ano, často
- b) Občas
- c) Nikdy

34) Spojila jste někdy masturbaci se sebepoškozováním?

- a) Ano
- b) Ne

35) O jaké sebepoškozování šlo?

36) Při onanii si někdy představuji sex s – **zaškrtněte všechny** vhodné možnosti

- a) Sex se svým partnerem
- b) Sex s jiným mužem
- c) Sex s více muži
- d) Sex se ženou
- e) Skupinový sex

- 37) Při onanii si někdy představuji – **zaškrtněte všechny** vhodné možnosti
- a) Něžný sex
 - b) Sex, při kterém jsem v submisivní (podřízené) roli
 - c) Sex, při kterém jsem v dominantní (nadřízené) roli
 - d) To, že pocítuji bolest
 - e) To, že partner pocítuje bolest
 - f) To, že jsem znásilňována
 - g) Pozorování dalších lidí při sexu
 - h) Jsem pozorována při sexu další osobou
 - i) Jiné – popište prosím v následující otázce
- 38) Představujete si ještě něco jiného?
- 39) Popište prosím svoji typickou masturbační fantazii
- 40) Stává se, že po skončení masturbace orgasmem začnete onanovat znovu?
- a) Ano
 - b) Ne
- 41) Pokud ano, změní se vaše fantazie při druhé masturbaci?
- a) Ano - popište jak
 - b) Ne
- 42) Masturbovala jste někdy před nějakou další osobou?
- a) Ano
 - b) Ne
- 43) Popište, prosím, o koho šlo:
- 44) Stydíte se za masturbaci?
- a) Ano
 - b) Ne
- 45) Jaký je Váš postoj k masturbaci
- a) Masturbace je škodlivá, člověk by se jí měl rozhodně vyvarovat
 - b) Je neslušná, nevhodná, člověk by se jí měl vyvarovat
 - c) Je to zlovyk, ale nikomu neškodí
 - d) Je to neškodná nouzová varianta při nedostatku partnerského sexu
 - e) Je to přirozená součást zdravé sexuality
- 46) Mluvíte někdy o masturbaci s dalšími osobami – **zaškrtněte všechny** vhodné možnosti
- a) S nikým o tom nemluví
 - b) Ano a to s
 - 1) Partnerem
 - 2) Rodiči
 - 3) Sourozenci
 - 4) Přáteli

- 5) Odborníkem
- 6) Někým jiným

47) Viděla jste někdy masturbovat svého partnera? Jaké jste měla pocity?

- a) Ne, neviděla
- b) Ano viděla
 - 1) Styděla jsem se
 - 2) Hnusilo se mi to
 - 3) Vzrušilo mne to
 - 4) Rozlobilo mne to
 - 5) Nic to se mnou nedělalo

48) Kolik je Vám let?

49) Velikost Vášeho místa bydliště

- a) Sídlo do 5 000 obyvatel
- b) Sídlo od 5 000 do 100 000 obyvatel
- c) Sídlo od 100 000 do 1 milionu obyvatel
- d) Sídlo nad 1 milion obyvatel

50) Zaškrtněte, prosím, Vaše nejvyšší dosažené vzdělání:

- a) Základní škola
- b) Střední škola bez maturity
- c) Střední škola s maturitou
- d) Vysoká škola (včetně studia VŠ)

51) Náboženské vyznání :

- a) Věřící
- b) Nevěřící

52) Jste v současné době ekonomicky aktivní?

- a) Ano
- b) Ne

Děkuji za vyplnění!

Lenka Tichotová